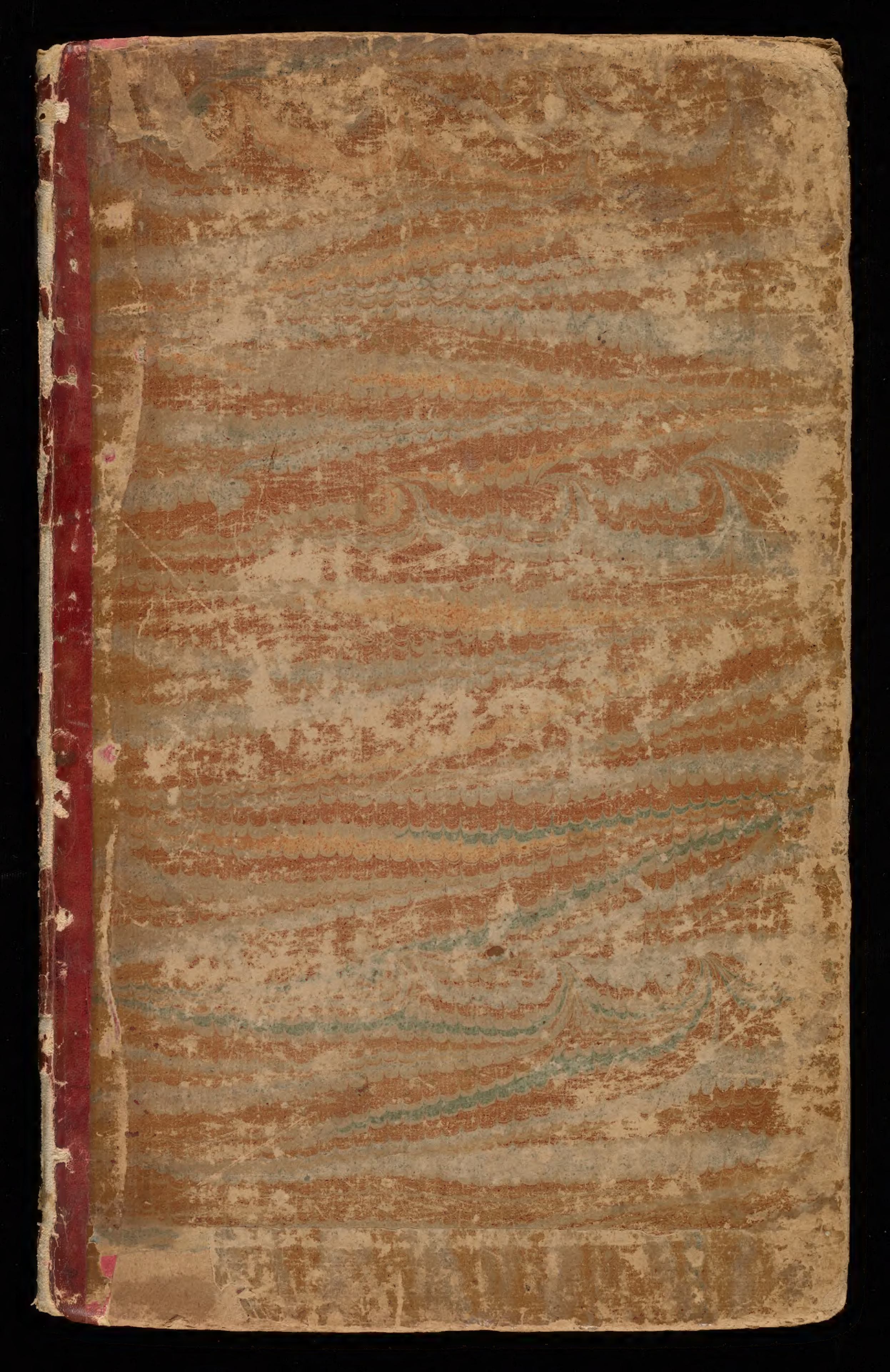

(Stopendael)

33

VERKLAARING
VAN DE
TITEL-PLAAT.

Graveerkunst brengt haar gaven op 't papier,
Terwyl het oog zich kan met lust verzaaden
In dit Taf'reel, vol pracht en eed'len zwier,
Daar 't veldgezicht zich mengelt met cieraaden.
De Vecht-stroom duikt in 't lommer met haar lis
En kruik, terwyl het zwaantje zonder zorgen
Zich zelf vermaakt daar ieder vrolyk is.
De Jacht-godin houd niets in 't hert verborgen
Voor Landbouw, en belooft zyn akkervrucht
En weiden hier in 't jaagen te verschoonen.
Apollo komt met een gezwinde vlugt
Zich aan de Graan- en Vrucht-godin vertoonen,
En Wetenschap, die hy met ernst gebied
Deez' Stroom op hun banketten steeds te onthaalen,
Naardien hy haar voor rampen en verdriet
Beschermen wil, door zyn verkwikb're straalen.
In 't midden staat een Eer-zuil opgerecht
Met een geschrift, om d'inhoud klaar te ontdekken,
Tot roem en eer der nooitvolpreezen' Vecht,
En wapens van nabygeleegen Vlekken
En Steden, daar de vreugd elk lief'lyk streelt
In 't Lentsaizoen, na vorst en stormgevaaren.
De Myter-stad is in 't verschiet verbeeld,
Met Muiden, daar deez' Vliet stort in de baaren
Der Zuiderzee, waar op ze zich vertrouwt.
Ziet daar de zin van deeze plaat ontvouwt.

CLAAS BRUIN.

VECHTAE
FUNDIS, VILLIS,
PRAETORIÏS, Atque
priscis ARCIBUS
Triumphantis,
TABULA exquisitissima
edita
à NIC. VISCHERI Vidua
cum
Privilegio Ordin.
Holl. et West Fris.

DE ZEGEPRAALENDE
VECHT,
Vertoonende verſcheidene GESICHTEN van
LUSTPLAATSEN, HEEREN HUYSEN
en DORPEN;
Beginnende van UITRECHT en met MUYDEN
beſluytende.

LA TRIOMPHANTE
RIVIERE DE VECHT,
Remonſtrant diverſes Veües des
Lieux de Plaiſances & Maiſons Seignorales & Villages;
Commençant de *Uitrecht* & finiſſant avec *Muyden*.

T'AMSTELDAM,
By de Wed: *Nicolaus Viſſcher*, op den Dam, in de Viſſer.

M. D. CC XIX.

AAN DE
HEEREN LIEFHEBBEREN
VAN HET
VECHT-LEVEN.

MYNE HEEREN,

DE *Schilderkonſt* is een keurige uitvoering van een aangenaam denkbeeld aan den Sterveling te geven, van ſaaken, die hy nooit heeft geſien, of niet altijd heeft konnen beſchouwen.

Soodaanige ſijn de verbeeldingen van enkele *Tronien*, geheele *Beelden* van Menſchen of Beeſten, vermaakelijke *Landgeſichten*, beſtaande in een konſtige zaamenſchakeling van *Bergen* en *Boſſchen*, *Hoogtens* en *Vlaktens*, *Zeeſtranden* en *Rievieren*, *Luſthuyſen* en *Buitenplaatſen*, ernſtige of boertige *Geſelſchappen*, oude of nieuwe *Geſchiedeniſſen*, raakende Staat of Oorlog, geweldige *Belegeringen*, verwoede *Veldſlagen*, ſchrikkelijke *Scheepsgevechten*, prachtige *Inhaalingen*, en eindlijk het *Kroonen*, *Trouwen*, gravewaart *draagen* van uitmuntende Hoofd-Perſonaagien.

Maar, naademaal nu ſoodaanig een uitwerkſel van de gemelde *Schilderkonſt* alleenlijk moeſt blyven by eene beſitter, en aan andere, ook den naaſtgelegenen, niet konde medegedeeld worden, ſoo heeft de geeſtrijke *Plaatſnyery*, met de Naald of het Graveeryſer, konſtelijk dat gebrek onderſteund; ſeeker uitgevoerd voorwerp op papier afdrukkende, en alom den geheelen Aardkloot over verſendende.

Nu is alleenlijk ons oogwit, uit de bovengenoemde Voorwerpen, de *Landgeſichten* uit te kippen, en wel byſonderlijk de *Luſthuyſen* en *Buiten-Plaatſen*; van welke die van den Ouden tyd, en onder deeſe de vermaarde Romeinen, gantſlijk niet afkeerigh ſijn geweeſt.

Immers ſijn hier af volſlaage getuygen de ruyme *Luſthoven* van Lucullus en Salluſtius, de nette *Landhoeven* van Cicero, Vatia, Cæſar, &c. ontrent de ſteden Tibur, Tuſculum, Cumæ, Miſenum, &c.

Doch, dit ter ſyden af: laat ons ſlechts keeren tot de hedendaagſche *Luſthuyſen* en *Buitenplaatſen*, ſoo wel *Vorſtelyke*, gelijk daar reeds door fijne *Konſtplaaten* ſijn gemeen gemaakt; Fontaine-Beleau, Verſaljes, &c. van Vrankrijk; Windſor, Hamptoncourt, &c. van Engeland; het Loo, Hondslaardijk, Dieren, &c. van het Vrye Nederland.

Soo wel *Vorstelijke*, seg ik, als mede van mindere, doch vermoogende *Standpersoonen*; teweeten, het Huys te Voorst, Roosendaal, Seyst, Heemstede, Gunterstein, S. Anneland, Duinrell, Sorgvliet, &c. alle meest uit de Konstwinkel van den Hr. *Nic. Visscher* te voorschijn gebracht.

Sie daar, MYNE HEEREN, de redenen die ons hebben aangemoedigd, op het spoor van soodaanige deftige voorbeelden van opmerking, dit volgende Werk te versamelen, te bewerken en uittegeven onder den titel van

DE ZEGENPRAALENDE VECHTSTROOM:

Vertoonende de aansienlijkste *Landgesichten*, *Dorpen* en *Lustplaatsen*, van Uitrecht tot aan Muyden, op de boord van deese vermaakelijke *Rievier* geleegen.

Ondertusschen staat my toe, *Myne Heeren*, dat ik u, ontrent de rang en order van deese *Konstplaaten*, met weinige woorden magh onderrechten.

Ten eersten gaat voor af een kleen *Landkaartje*, alleenlijk u aanwijsende den gekromden loop van de *Vecht*, nevens de naamen van alle de *Buitenplaatsen*, welke UE. in dit Werk, volgens haare gelegenheid, sullen worden vertoond.

I. Hier naa komt, in het kleen, het *Districk van Uitrecht*, rondom des stads platte grond; alleenlijk om het waare begin van de *Vecht* te toonen; sijnde seekerlijk alleen een toegedamde tak of sprankel van de *Lek* of *Rhyn*: hoewel ons van eenige, uit eenen anderen sy verkeerdelijk een andere oorsprong is aan de hand gegeven.

Doch ik hou my hertnekkig aan het eerste gevoelen; om dat ook den Yselsteinschen *Ysel*, de Leerdamsche *Linge*, de Goudsche *Gouwe* diergelijken beginsel als met den vinger aantoonen.

II. Dan volgt een *Gesicht* van de gemelde *Stad*, aan de zyde van de Leydsche *Vaart* en de Katryne poort.

Die nu van UITRECHTS Oudheid en andere bysonderheden begeeren iet te weeten, sullen sich van *Beka*, *Heda*, *Hortensius* en *Andere*, wel konnen bedienen.

III. Hier op verschijnt nu aan de *Vecht* het eerste *Landhuys*, nevens haaren *Lusthof*, de ZY-BAALEN geheeten; sijnde daar af de ontwerper, de besitter en bewooner, de Hr. DAVID VAN MOLLEM.

Sie dus haar Gesicht van buyten; soo als het sich in het verbyvaaren vertoond.

IV. De Konstwerken op deese Plaats, ontrent het liggen van de groote Kom, met een cierlijk Terras omringd, naar het Huys

te

te ſien: aanmerkelijk door een ruyme *Zaal*, van binnen door *Gerard Hoedt* beſchilderd; nevens een uitmuntende *Orangerye.*

V. Deſelve Kom, met haare ſchermen omvangen, ſtuytende het geſicht op het achterſte Kabinet.

VI. Buiten-geſicht van ROSENDAAL aan de *Vecht*, het Landhuys van den Hr. JOSEPH ARENDONDO: nevens een tweede plaats geheeten RAVENSBERG.

VII. Het *Landhuys* van Juffr. DU PON; nevens het dorp ZUYLEN: volgens den Hr. Burgerm. *Alting*, (*Notit. German. Inferior.* 2 *part.* 173 *bl.*) geheeten *Thule*, in een *Donatiebrief* van den jaare, 838.

VIII. Het Huys te ZUYLEN, ook door *Roeland Rochman* afgeteekend, en door *Geertruyd Rochman*, ſijn ſuſter, op het koper gebracht: waar af niet veel is te ſeggen ontrent haare Oudheden, van welke de *Beſcheyden* my nooit ſijn ter hand gekoomen. Was wel eertijds in erfpacht gehouden van de Abdije van *Ooſtbroek*, en is nu leenroerigh aan den Geſtichte van *Uitrecht*; waar mede, den 28 Januar. A. 1695. de Hr. REYNAUD VAN TUYL VAN SEROOSKERKEN is beleend.

IX. Buiten-geſicht van VECHTENSTEIN; de Luſt-plaats van den Hr. FREDRIK d'ORVILLE.

X. Het *Speelhuys* van het Huys TER MEER; anders *Zuylenburg*; mede leenroerigh aan den Geſtichte van *Uitrecht*; waar mede den 23 Mey, A. 1702, de Hr. VINCENT. MAXIMILIAAN VAN LOKHORST, Heere van *Maarſſen* is beleend.

Hier ſijn nevens gevoegd een Geſicht van de plaats VECHTENDAAL, en een gedeelte van het dorp MAARSSEN; wiens benaaminge de *Oudheidminnaars* gaarne ſouden trekken, met *Hortenſius*, van de *Marſi* of *Marſaci*, oude *Duitſche* volkeren: hoewel ik my liever aan de zyde van die geene ſou begeeven, die deſelve van de *maaren*, moeren en broekken, laage en natte velden, afhaalen.

XI. Het andere Gedeelte van MAARSSEN; nevens BOELESTEIN (een aadelijk ſticht der Heeren GODYNEN) en het tegenovergelegene VECHTLEVEN.

XII. DOORNBURG wel eer de Plaats van Mejuffr. de Weduwe van *Will. Van Son*, Domheer van oud Munſter; van binnen te ſien.

Een Landhuys, vereeuwigd door het aangenaam Gedicht van Juffr. *Catryna Leſcaille*, onnodig om hier in te laſſchen; ſijnde het ſelve te vinden by *Jac. van Royen*, *in ſijn Landleven*, 116 *bl.* doch is heden, by aankoop, het Landhuys van den Heer ABRAHAM ROMSWINKEL; Reſident des *Konings van Pruysſen.*

B XIII.

XIII. HARTEVELD; de plaats van den Hr. DE SILVA; van buiten, aan de *Vecht.*

XIV. ELSENBURG; de plaats van den Hr. THEOD. DE LEEUW, Heere van Abkoude en Baambrugge.

XV. SOETENDAAL; van buiten, aan de *Vecht*; de plaats van den Hr. ISAAC SIMONS.

XVI. GOUDESTEIN; ſiende op *Soetendaal, Leeuwenvecht* en *Harteveld.*

Deeſe plaats ter eeren heeft de Hr. *Conſtantyn Huygens* wel eer drie *Puntdichten* op het papier geſteld; van welke het eerſte hier nevens gaat:

Ik doe recht, *Maarſſeveen*, als ſtoute kind'ren plechten,
Die me aan de leſſe in 't ſchool moet houden met een wenk;
Ik ſit op *Hofwyk* ſtaag aan *Goudeſtein* en denk,
En vliede van mijn vliet, om voor de *Vecht* te vechten.
Het Voorburg komt in roer, om tegens my te rechten
Voor de eere van de Plaats, die 't volk ſegt dat ik krenk,
Als ik uw *Maarßeveen* te langer lofdicht ſchenk
En voor de *Vecht* alleen te veel laurier wil vlechten.
Maar ik heb haaſt gedaan met pleiten; ſy ſijn 't quyt
Eerſe omſien; goed of quaad, ſy moeten 't my wel geven,
Daar ikſe met geweld van redenen verbyt
En roeme *Maarſſe-veens* paleis en keurigh leven,
De lieffelijke locht, in allerhande weer;
De klaarheid van de ſtroom en 't blank hert van den Heer.

XVII. Het *Rechthuys* van MAARSSEVEEN, hebbende op zy DAALWYK, VECHTHOVEN en DEN OEVER.

Wat ondertuſſchen de Heerlijkheid van *Maarſſeveen* aangaat, verſuymenis en krygsorkaanen hebben veel papieren verdonkerd en vernield; alleenlijk is het ſeeker, dat *Maarſsen* eertijds onder de Heer van *Arkel*, nevens *Abcoude* en *Maarſseveen* is geweeſt; gelijk hy mede was heere van *Pütten* en *Geervliet*; alwaar hy nevens ſijn gemaalin is begraven, en haare beelden op de grafſark uitgehouwen noch heden ſijn te ſien.

XVIII. HOOGEVECHT, van buiten; de Luſtplaats van FRANCOIS SWEERTS.

XIX. Het generaale Geſicht van binnen, naar achteren.

XX. De achterſte Terraſſen en het Kabinet.

XXI. De groote Kom, met haar Terraſſen; ſiende naar vooren, op het Huys.

XXII. OTTERSPOOR, van buiten; de Luſtplaats van JACOB VAN LENNEP.

XXIII. Gesicht van de Dwars-vyver, op eene der Kabinetten.

XXIV. Gesicht, uit het achterste Kabinet, naar de *Vecht*.

XXV. GANSENHOEF; het Landhuys van den Hr. JAN HUYDEKOPER, Heere van Maarsseveen, siende naar het Rechthuys van Maarsse-veen.

XXVI. Gesicht, over de groote Dwars-vyver, naar achteren.

XXVII. Het Huys OUDAAN; heden een Huirhofstede by de *Vecht*, boven Breukelen, aan de Trekwegh of het Sandpad, rondsom in het water, van vooren aan een hangend Torentje tusschen twee gevels kennelijk.

Voort is de eigenaar de Hr. VAN BONENGE, een Gentenaar, wegens sijn Huysvrouw, de suster van de drie Heeren van *Oudaa*; van welke Heer *Jacob van der Burg* de laatste is geweest.

XXVIII. Het Huys te NIENRODE, by Breukelen, aan de Wagenwegh; meêr als eenmaal vyandlijk vernield; gelijk A. 1481. door die van Utrecht, het selve hebbende belegerd en ingenoomen: en weder, naa de herbouwing en verbetering, A. 1674. door de Fransche brandstichters.

Is tegenwoordig eigen aan Heer JAN DORT; het oude, ontrent de timmeragie seer ongelijk.

XXIX. VREDEN-OORT, tusschen de Wagenwegh en de *Vecht*; in eygendom aan Mevr. ANNA PERGENS, Vrouw van Nienrode.

XXX. Het Landhuys van den Heer THEODOOR BOENDERMAKER, aan Breukelen tegen over Gunterstein, tot noch toe met geen andere Naam als van den Besitter bekend.

Het Gesicht is van achteren en op de zy voor die van Maarssen of Uitrecht koomen nedersakken.

XXXI. Vertooning van het gemelde Huys aan de *Vecht*, tusschen twee sitplaatsen door *Isaac Moucheron* meesterlijk beschilderd, ingeslooten, en hebbende het oogh op een Fontein, van twee groote Tritons onderschraagd.

XXXII. Gesicht van de groote Kom en alle het Fonteinwerk in deselve, en op den Terras tusschen de twee Kabinetten, en voor het Beeld van de geschaakte Proserpyn.

XXXIII. Het Huys GUNTERSTEIN, ook afsonderlijk in XV. Gesichten, nevens de Voortitel, door *Nic. Visscher* wel eer in het licht gebracht; van achteren.

Heden is van dit Heerenhuys de besitter de Hr. FERDINAND VAN COLLEN, Hoofdofficier der stede Amsteldam, Heere van Gunterstein en Thienhoven: maar wel eer is het by aankoop geweest een eigendom van den Hr. Pensionaris *Jan van Oldenbarneveld*; wel een Hollandsch leen, doch, volgens een gesegeld *Schrift* van A. 1611, altijd blyvende een gedeelte van het Sticht.

A. 1672. deeden het de moedwillige Fransche springen: naa 't verbranden der huysen Ruwiel en Nienrode; soo dat het heden is een nieuw gebouw, en niet soo swaar als voor het verbranden.

XXXIV. Het vermaaklijk dorp BREUKELEN, aan de syde van de *Vecht*; van een hoogen ouderdom; sijnde Anno 838, door graaf Rotgar, aan de Kerk van Uitrecht geschonken; als wanneer men het noemde *Bracola*, *Bróklede* en *Broekenlandia*, gelijk in de oudste *Schryvers* kan worden naagesien.

XXXV. Het Huys QUEEKHOVEN; het Kostschool van den Hr PIERRE MANNOURIE; seer bequaam om de toegesondene jongelingen aldaar te onderwijsen, en met de schoone plantagie te verlustigen.

XXXVI. Gesicht van binnen, met twee fraaije haagen afgeslooten.

XXXVII. GROENEVECHT, de buitenplaats van den Heer ADRIAAN RUTGERS, van het Sandpad aftesien, over de steene jagthaven.

XXXVIII. Een Gesicht dwers verby het Huys, naar de brug en de lange Laan te sien.

XXXIX. VECHTVLIET, aan de syde van de wagenwegh; de plaats van den Heer WILLEM VAN DEN BROEK.

XL. HOFWERK, aan de selve syde; de Plaats van Mejuffr. Weduwe van den Hr. PIETER VAN VEEN.

XLI. VYVERHOF, aan deselve syde; wel eer de Buitenplaats van Mejuffr. AGNES BLOK, huysvrouw van den Hr. *Sybrand de Flines*; wegens het aanqueeken van seldsaame bloemen en uitheemsche planten, met recht geheeten *Flora Batava*; den 20. van April A. 1704. overleden.

Heden, naa het vertimmeren en vergrooten het Landhuys van den Heer BENJAMIN TEIXERA.

XLII. OVERHOLLAND; ook al aan deselve syde; de Plaats van den Heer THEODOR. HUYGENS, Schepen der stede Amsteldam, en Heere van HONSKOOP.

XLIII. De STERRESCHANS; in den gruwsaamen oorlogh van het jaar 1672, een fraaye vesting sijnde geweest; gelijk noch elders in Print by de *Schryvers* kan gesien werden: heden de Buitenplaats van den Heer DAVID RUTGERS.

XLIV. Gesicht, door deese plaats, van de Kleywegh naar de *Vecht*, nevens den ingang aan deselve.

XLV. RUPELMONDE; de Lustplaats van den Heer JEAN DE WOLF: met haar schoone Barceau, gevende een seer aangenaam Vecht-gesicht.

XLVI. NIEUWERSLUIS; een vesting met 2 punten aan wêersyden

ſyden de *Vecht*, in gemelden oorlog, ook by de *Schryvers* in Print te ſien: ſijnde het Kerkjen in een Staatekamer van Amſteldam en Uitrecht verwiſſeld. Dit is de pleiſterplaats voor die met de Jaagſchuit naar Uitrecht of Amſteldam ſich begeven.

XLVII. OUDERHOEK; ouder als men eigentlijk heden met vergunbrieven kan bewyſen; ten minſten men weet by overlevering, dat het TEN WIELE plag genaamd te ſijn; dat het een jagthuys der oude Biſſchoppen is geweeſt; dat het veele uitmuntende voorrechten, door de beſitters verworpen, heeft gehad; en dat het, ontrent A. 1619, is gekoomen aan de voorouderen van den tegenwoordigen beſitter, den Heer ANTONI VAN HOEK.

Voorts is deeſe Hofſtede, voor de nieuwe verandering, van *Antoni Janſſen*, vader van den verhevenen Dichter, *Johannes Antonides*, met een *Lofdicht* vereeuwigd.

XLVIII. Geſicht, verby het Speelhuys, naar de Nieuwerſluys.

XLIX. Geſicht, uit het Speelhuys, aardig van binnen beſchilderd door *Philip Tideman*, naar het Laboratorium of het Tuyghuys van de Vuirwerken, en den Eetkamer.

Doch, terwyl wy by dit roemenswaardige Speelhuys ſijn, kan ik niet wel naalaaten, met dit volgend Lierdicht van Dr. *Lud. Smids*, een weynig UE. op te houden:

Maar, OUDERHOEK, myn vreugd, myn luſt,
By wien ik nam een ſoete ruſt,
Een ruſt van acht of negen dagen,
Wat quelt gy my toch met uw vraagen:

Of nu myn oogluſt is voldaan,
En of ik graag van hier wil gaan,
En 't vrolijk *Vechtje* moe, my morgen
Wêer werpen in een zee van ſorgen?

Gy tergt me ook OUDERHOEK, en ſart
De teerſte tochten van myn hart,
En doet my ſcheiden van uw Laanen
Niet ſonder trooſteloose traanen.

Soo joeg men kykers uit de Bak,
Als *Benjamin* of *Koning* ſprak,
Omheind met prachtige Toneelen,
En ons dêe luyſtren naar het ſpeelen.

Met my maakt gy het ruim ſoo erg,
Gy formt een cierelijke *Berg*,
Daar ik, langs twintigh breede trappen,
Door groene Taxis, op kan ſtappen;

En daar, van haaren vlakken kruin,
Sien over velden, bosch en duin,
(Dit sou wel Koningen bekooren)
Naar *Vitrechts* bischoplijke Tooren.

Gy graaft een groote en wyde *Kom*,
Besoomd met heygras, om en t'om,
En stort daar in, met sacht geklater,
Die lieve *Vecht*, haar silver water:

Een oog-betovrend Waterbad,
Als ooit *Diana* heeft gehad,
Wanneerse, warm en moe van jaagen,
Het stof van 't blanke lijf wou vaagen.

Hier moest Narcissus sijn geweest;
Hier kon hy sijn volmaakte leest,
Als in een spiegelglas, beschouwen,
En 't leven moogelijk behouwen.

O lustplaats, wie sou van u gaan?
Op jeder voetstap blijf ik staan,
Moet ik, gedwongen heene strijken,
Vergun me dan ook om te kijken.

Vaak om te sien naar al het geen
U opheft, boven het gemeen;
Vw Speelhuys, *Vyvers*, *Wandeldreeven*,
Myn doffe geest weer doende leven.

ô OUDERHOEK, neem jaarlijks toe!
Ik gaa; gy kond wel denken, hoe!
Dus val, voor my, te voet uw *Heeren*,
En vraag: magh *Smids* wel wederkeeren!

Ouderhoek, den 26 Mey, 1709.

L. Gesicht over de laatste Kom, naar den berg Parnas, van vooren met 22 hardsteene trappen, en rondsom met grotwerk vercierd.

LI. Gesicht van Parnas, over de 3 Kommen, naar het Huys, geslooten met den *Vecht* en de Kleywegh.

LII. Gesicht, over de Karpervyver, naar Parnas, met een schoone Barceau omringd. Hier worden dagelijks de Karpers met wittebrood gelokt en gespijst.

LIII. Het Landhuys van den Heer ANDRIES PELS; tot noch toe met geen andere Naam als van den Besitter bekend: sijnde dit de dwerssnede van de plaats; hebbende ook een voorland of

of Bogaard, tusschen het Sandpad en de Wagenwegh.

LIV. MIDDELHOEK; de Lustplaats van den Heer ANTHONI BIERENS; van het Speelhuys tot aan het Woonhuys op sy naar Loenen te sien.

LV. Gesicht van de Wagenwegh, op het Woonhuys en de *Vecht*.

LVI. Gesicht van het andere Gedeelte van de Plaats, over de Wagenwegh gelegen.

LVII. NIEUWERHOEK; de Lustplaats van den Heer JAN VAN TARELINK; op sy, naar Loenen te sien.

LVIII. Gesicht van het Huys, met sijne Parteres aan weersyden; van vooren.

LIX. Gesicht van het andere gedeelte van de Plaats, over de Wagenwegh gelegen.

LX. CROONENBURG, te sien van de Wagenwegh, koomende van Loenen. De besitter is heden de Heer DOMINICUS FRANCISCUS VAN CAMMINGA, getrouwd met Mevrouw, de Weduwe van den Heer WITTER VAN TER AA.

Voorts een oud en swaar gebouw, van den Heer *Jan van Kroonenburg*, Ridder onder graaf *Diderik den Vi*, de laatste der eerste stamme van *Croonenburg*, ontrent A. 1122. gesticht.

Hier heeft ook *Gerrit van Velsen*, de neef van den gemelden Heer, als eigenaar gewoond; en hier is ook, A. 1296. de gevangene graaf *Floris de V.* door de wraaksuchtige saamengespannene vervoerd.

A. 1672. is het, den eersten Augusst. door de Franschen ingenoomen; doch die het, den 5 deeses weder, hebben verlaaten; naa dat sy den swaarsten tooren hadden doen springen, en dus dit groote Heerenhuys van alle sijn cieraaden ontmanteld.

Echter is het als noch waardigh om naukeurigh van binnen besien te worden; niet alleenlijk wegens de twee met swaare gewelven ondersteunde Kelders, als wegens de ruyme en kostelijke Saal, waar aan, soo boven als rondsom, het witte Plakwerk der Italiaanen een overkonstich meesterstuk vertoond.

LXI. Gesicht van beide vleugels, of Orangerye en Stallinge; aan het Sandpad en de *Vecht*.

LXII. LOENEN; anders *Lonen* of *Lona*, eene der oudste dorpen in het Sticht van Uitrecht; A. 953, al door Keiser *Otto de Groot* aan de Kerk van Uitrecht weghgeschonken.

Ligt ook niet verre van *Loenersloot* of *Lonoralaca*, onder dit dorp behoorende, A. 866. en door den graaf Rotgarius, aan St. Marten, te *Loenen* vereerd.

Ik seg, het is een seer oud dorp; maar dat hier wel eer de Maan of *Luna* sou aangebeeden sijn, en datse deswegen de naam van *Lu-*

nen ontfangen ſou hebben , dat ſet ik op de lange ley der dichtlievende monikken.

LXIII. LOENEN; het Landhuys van den Heer CHRISTIAAN PERSYN, Heere van *Loenen* , aan de andere ſyde van het dorp, aan de *Vecht* gelegen : van vooren , uit de Ryweigh aan te ſien.

LXIV. Geſicht van het ſelve Huys van achteren, aan ſijne twee vleugels verknocht.

LXV. Geſicht, van het Dorp, verby het woonhuys, door de groote Laan.

LXVI. Geſicht, verby de Stalling, naar het groote Kabinet.

LXVII. Geſicht, verby het Landhuys; in het koomen van Vrêeland naar bovengemeld dorp.

LXVIII. WALLESTEIN eertyds *Kickenſtein*; de Luſtplaats van den Heer JACOB BALDE, Agent van ſijn Koninglijke Majeſteit van *Deenmarken*, van de Ryweigh te ſien.

LXIX. Geſicht van binnen; uit het Woonhuys naar het achterſte Kabinet.

LXX. Geſicht, over de groote Kom, naar het Woonhuys.

LXXI. OOSTERVECHT; de Luſtplaats van den Heer ISAAC SIMKENSON; aan de overſyde van de wagenwegh.

LXXII. Geſicht van binnen, langs beide Vyvers, naar de Praalpoort.

LXXIII. VREDELAND of VREELAND; een Dorp in het ſticht van Uitrecht, aan de *Vecht*, tuſſchen *Loenen* en *den Bergh*, hebbende landwaard achter ſich leggen den opſlagh van een vernieuwd Kaſteel, op de gronden van het oude, A. 1260, door den krijghlievenden biſſchop *Henrik van Viande* geſticht.

Merk ondertuſſchen aan uit een oud *Segel*, dat ook al van ouds *Vreeland* onder de ſteden is gereekend.

Eindelijk diend ook niet overgeſlagen te worden, dat het *Speelhuys*, hier op de voorgrond geplaatſt, voor eenige jaaren, op *Ouderhoek*, boven de Karpervyver heeft geſtaan: te meêr, dewijl van het ſelve in het bovengemeld *Lofdicht* van *Antoni Janſſen* word gewagh gemaakt.

LXXIV. DE NES of REAALEN EILAND; het Landhuys van den Heer REAAL, Heere van *Vreeland* en *Nichtevecht*, in het geboomte gedooken.

LXXV. Het Huys te NEDERHORST; van den Heer GODARD VAN THUYL VAN SEROOSKERKEN, Heere van *Welland*, *den Berg*, &c. te ſien van de Ryweigh, tuſſchen den *Bergh* en Nichtevecht.

LXXVI. Het oude Dorp DEN BERG; aan de *Vecht* in het ſticht van

van Uitrecht; ſtaande haar Kerk, geheel van moppen, op een hoogen heuvel, hier met 18, en daar met 20 trappen op te klimmen.

Voorts is deeſen heuvel, tuſſchen kley en darry, gelegen op een ſandplaat, loopende, ſoo men voorgeeft, ſelf binnen Amſteldam, tot in de Warmoesſtraat.

Eindlijk is het voor de Liefhebbers van de *Neerlandſche Aloudheid* aanmerkelijk, dat rondſom het portaal van gemeld Kerkje, ten Noorden, met ſeer oude letteren, van *S. Elburgis* word gewagh gemaakt.

LXXVII. PETERSBURG; het Landhuys van den Wel Ed. Geſtr. Heer CHRISTOFFEL VAN BRANDS, Rijks Edelman, Hofraad en Reſident, &c. van ſijn TZAARSCHE MAJESTEIT, &c. &c. &c. reſideerende tot Amſteldam. Anno 1717. meermaalen door haare ZAARSCHE MAJESTEITEN beſocht en ook naar ſijn Voornaam benoemd.

LXXVIII. Geſicht, op den achtergevel van het Huys, over den grooten Vyver.

LXXIX. Geſicht, verby het Huys, langs de Fontein, naar het Zykabinet.

LXXX. Geſicht van het Huys, over de groote Vyver, naar achteren.

LXXXI. Geſicht van de Orangery, en de Badſtoof.

LXXXII. Geſicht van de Groote Laan; alwaar haar *Majeſteit*, CATHARINA ALEXIEWNA, met een keurig muſijk van geſang en ſnaarenſpel is vereerd.

LXXXIII. Geſicht van achteren, door de groote Laan, met een kleenere Laan, aan weerzyden.

LXXXIV. Geſicht van de Voljeere, ſoo men het noemt, op allerhande ſoo watervogelen, als andere.

LXXXV. Geſicht van de achterſte Kom, met de wederzydſche Kabinetten.

LXXXVI. Geſicht door de Barceau, met een Vyver omringd.

LXXXVII. Geſicht van het groote Kabinet, op het Bergje, met eenige trappen toeganglijk; het dagelijks verblijf van hunne *Keiſerlijke Majeſteiten.*

LXXXVIII. Geſicht van den Berg over de Voliere; ſtuitende het verſchiet op de dorpen *Nichtevecht* en *Den Berg.*

LXXXIX. VECHT-GESICHT; waar in, aan de Rywegh, de Naamlooſe Plaats van den Hr. JAN BRANTJES; en ROOSENDAAL, het Landhuys van Mevrouw BRIGITTA GEELVINK, weduwe van den Heer *Hillebrand Bentes*, Schepen der ſtede Amſteldam.

XC. OVERDAM; de Hofstede van den Hr. PIETER MELKPOT; siende op de schans HINDERDAM, in de treurige Historie van den Franschen oorlogh des jaars 1672, bekend.

XCI. De UITERMEERSCHE SLUIS; een welgelegene schans op de *Vecht*; mede in bovengenoemde Historie berucht.

XCII. VECHTWYK; de Hofstede van den Hr. DIRK BOSCH, ontrent Weesp; aan de Rywegh.

XCIII. DRIEMOND; de Lustplaats van den Hr. CORNELIO VAN LAAR; op drie wateren het uitsicht hebbende, het *Geyn*, *Smalwesop* en *de Gaasp*.

XCIV. Gesicht van het Huys van Achteren, aan de groote Kom.

XCV. Gesicht, uit het Huys, over de groote Kom of vyver, naar achteren.

XCVI. Gesicht van de halve Kom, in het achterste deel van de Lustplaats.

XCVII. WEESP; *Wesepe* en *Wispe* van ouds; een stad al genoemd in een bisschoplyke *Vergunbrief* van den jaare 1131. en door verscheidene krygsgevallen, der jaaren 1356, 1505, &c. genoegsaam bekend.

XCVIII. Eindlyk, vertoond sich hier de stad MUYDEN, met haar overoud casteel, wel eer, ontrent A. 1290. door *Floris de V*, graaf van Holland, geboud en naderhand de wooning der Drosten van *Muyden* en Baljuwen van het *Goyland*. Ondertusschen is ook deese stad, A. 353, door keiser *Otto den Eersten*, aan de kerk van Uitrecht weghgeschonken; van welke wel eer een gevangene meerminne, volgens *Wilhelm Hermanni*, by *Mattheus*, *Analector*. I. *Tom*. 523. *pag*.

Muden sal Muden bliven,
Muden en sal noit becliven,

Dit is, *Myn Heeren*, al het geene in dit werk, door DAN. STOPENDAAL verkoosen, geteekend en uitgevoerd, word begreepen. Dit is het, dat niet alleenlyk voor die de VECHTSTROOM, op de gemelde *Landhoeven*, bewoonen, maar ook voor de naagebuiren en vreemdelingen, die, by somerzaisoen, hier een plaisierigh oogvermaak willen genieten, soo nut als aangenaam: en dat wel, eer sy de *Vecht* gesien hebben, bequaam om hen herwaarts aan te lokken, en naderhand mede dienstigh om noch langen tyd de geheugnis van het genootene gesicht in hunne binnenkameren te bewaaren. Dit is het ook, dat als tot een modell en voorbeeld kan verstrekken, aan soodaanige *Heerschappen* als souden syn genegen hunne Plantagien te veranderen, of liever een nieuwe stand te verkiesen: synde hier te vinden de cierlykste, en vermaaklykste concepten of uitvindingen van *Jan en Samuel van Staden*, *Steven Venakool*, *Sim. Schyn-*

Schynvoet, en *Jac. Marot*: alle ervarene en alombefaamde *Architekten* en meesters van plantagien konstigh aan te leggen. Dit is het eindlyk, *Myne Heeren*, dat UE, met alle genegenheid en eerbiedigheid, gulhertigh word opgedraagen van die geene, die sich de eer geeft van genoemd te worden,

Amsteldam,
den 1. Decemb.
des jaars 1718.

UE^S. ootmoedigen dienaar,

ANDRIES DE LETH.

DE VECHTZANG,

VAN

JAN DE REGT.

O Vechtstroom, met uw blanke zwaanen,
Uw vogels, vissen en geboomt,
Uw hofsteên en uw schoone laanen,
Alom met wélig gras bezoomd!

Als ik de lustige landsdouwen,
Door uw kristal van een gedeeld,
En al uw trotse veldgebouwen
Bezie, hoe word myn oog gestreeld!

Als gy my, onder 't speelevaaren,
Vertoond uw akkers, op een ry,
Bezaaid met goude korenaaren,
Wat zet gy my vernoegen by!

Gezeten aan uw oever neder,
Verkwikt gy my, door 't helder nat,
En dus hervat ik 't leven weder,
By na verlooren in de stad.

Ik voel myn geesten door de gorgel
Van uwen nachtegaal gewekt:
Een klank veel zoeter als een orgel,
Die myne ziel na boven trekt.

Ik hoor een lieffelyk geschater
Van duizend vogels onder een;
De galmen rollen over 't water,
En langs uw groene paden heen.

 Zy

Zy vliegen over bloem en kruiden,
Van *Nieuwerode* na den Dom,
Van *Goudestein* na 't slot van *Muiden*,
Gekaatst al heen en wederom.

Ik zie de spartelvissen springen,
En danssen op uw kristalyn;
Wie kan zyn vreugden noch bedwingen,
Daar zelfs de vissen vrolyk zyn?

Het vee, met opgesteekene ooren,
Schept ook behaagen in 't gefluit,
Als of Arion was herbooren,
En Orfeus met zyn blyde luit.

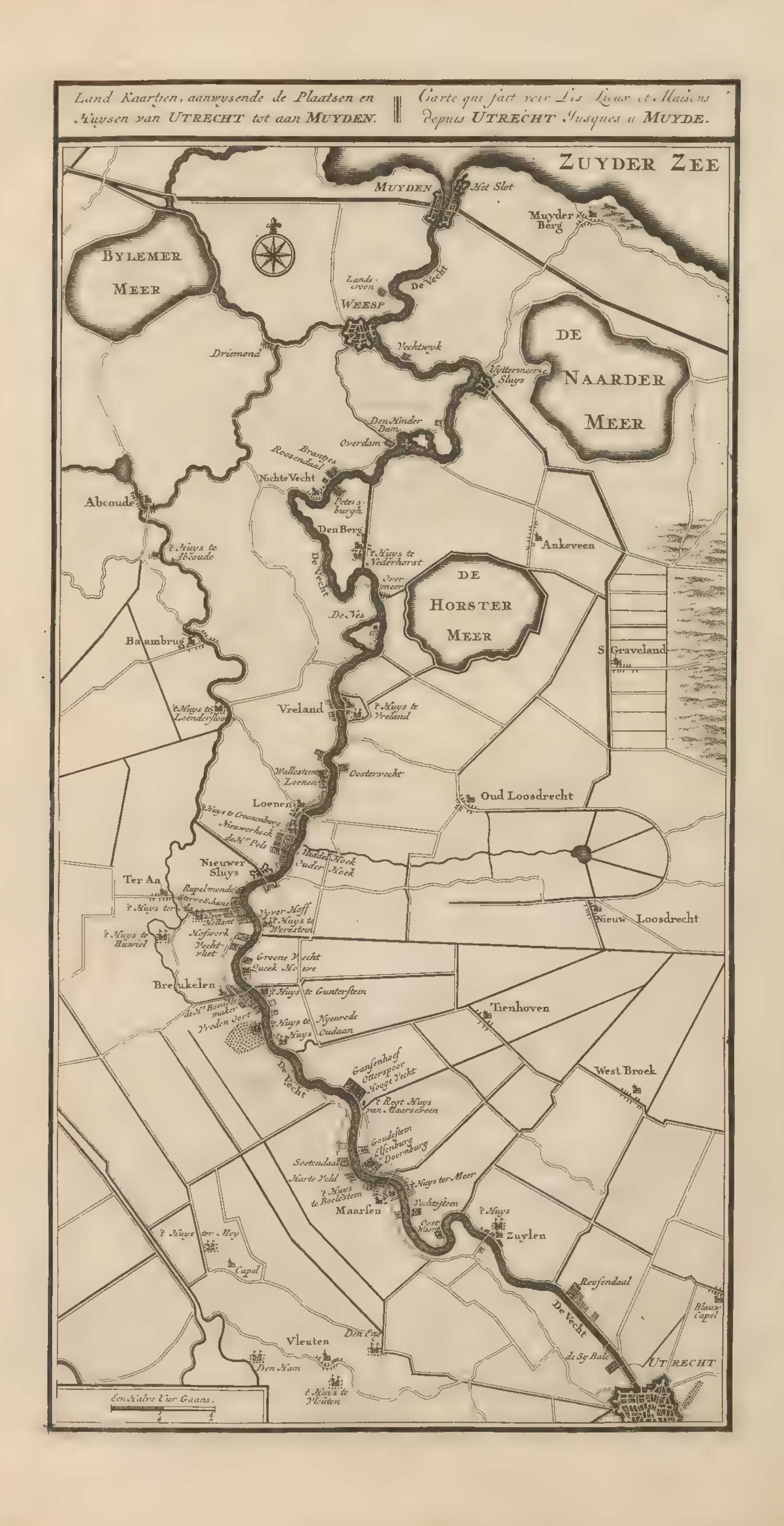
Ik hoor uw vloeijend zilver bruissen,
Gelyk een zachte waterval,
Uw eik en populier, aan 't ruissen,
Voltooijend 't aangenaam geschal.

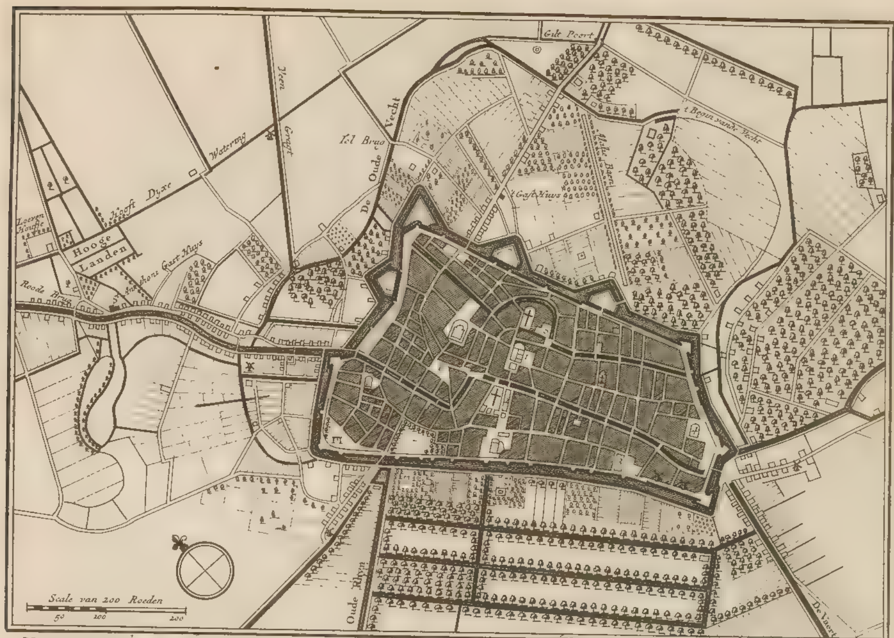
Het weste windje blaast violen,
En strooid my roozen in de mond.
O Vecht! gy hebt myn hart gestoolen;
Ik rys niet weder van uw grond;

Uw grond, die steeds van milde honing,
Van melk en malsse boter vloeid:
Dus leef ik ryker als een koning,
Vernoegd en van geen zorg gemoeid.

NAAMWYSERTJE
der Lustplaatsen aan de
VECHT,
door verscheidene DICHTEREN vereeuwigd.

1. De VECHT selve; door bovenstaande *Jan de Regt.*
2. Het MAARSEVEENSCHE Tempe; door den Heer *Balthazar Huidekooper*, &c. &c.
3. GOUDESTEIN; door den Heer *Constantyn Huygens*, en *Lucas Rotgans.*
4. DOORNBURG; door bovengemelde Juffr. *Katryne Lescailje.*
5. VOORTWYK; door *J. B. Wellekens.*
6. VYVERHOF; door *Gualtherus Blok.*
7. OUDERHOEK; door *Antoni Janssen*, boven ook gemeld; buiten *Andere*, niet in het licht gegeven.

Land Kaartjen, aanwysende de Plaatsen en Huysen van UTRECHT tot aan MUYDEN.
Carte qui fait voir les Lieux et Maisons depuis UTRECHT jusques a MUYDE.
ZUYDER ZEE
MUYDEN
Het Slot
Muyder Berg
BYLEMER MEER
Landscroon
De Vecht
WEESP
Driemond
Vechtwyk
Uyttermeersc Sluys
DE NAARDER MEER
Den Hinder Dam
Overdam
Brantjes Roosendaal
Nichte Vecht
Petersburgh
Den Berg
Abcoude
't Huys te Abcoude
Ankeveen
't Huys te Vederhorst
Over meer
DE HORSTER MEER
De Ves
Baambrug
S Graveland
't Huys te Loenderslo
Vreland
't Huys te Vreland
Wallestein Loenen
Oostervecht
Loenen
Oud Loosdrecht
't Huys te Croonenburg
Nieuwerhoek
de Hr Pels
Nieuwer Sluys
Midde Hoek
Ouder Hoek
Ter Aa
Rupelmonde
Sterreschans
't Huys ter Aa
Vyver Hoff
't Huys te Werestein
Nieuw Loosdrecht
't Huys te Ruwiel
Hofwerk
Vechtvliet
Groene Vecht
Queck Meere
Breukelen
't Huys te Gunterstein
Nyenrode
Oudaan
Tienhoven
Ganfenhoef
Otterspoor
Hooge Vecht
De Vecht
West Broek
't Roest Huys van Maarseveen
Goudestein
Elsenburg
Doornburg
Soetendaal
Harte Veld
't Huys ter Meer
't Huys te Boelestein
Maarsen
Vechtestein
Oost Waard
't Huys
Zuylen
't Huys ter Mey
Capel
Rousendaal
De Vecht
Blauw Capel
Vleuten
Den Eng
Den Ham
de Sy Bal
UTRECHT
't Huys te Vleuten
Een Halve Uur Gaans.

UTRECHS platte grond, met eene vertooninge van 't Aanvang van de Rivier de VECHT | Le Plan d'UTRECHT avec une Representation du commencement de la Riviere le VECHT

1. den Dom 2. de Buer Kerk 3. S.t Geerten Kerk 4. S.t Claes Kerk. 5. S.t Iacobs Kerk 6. de Neu. 7. Vreeburg. 8. het Paus Hoff. 1

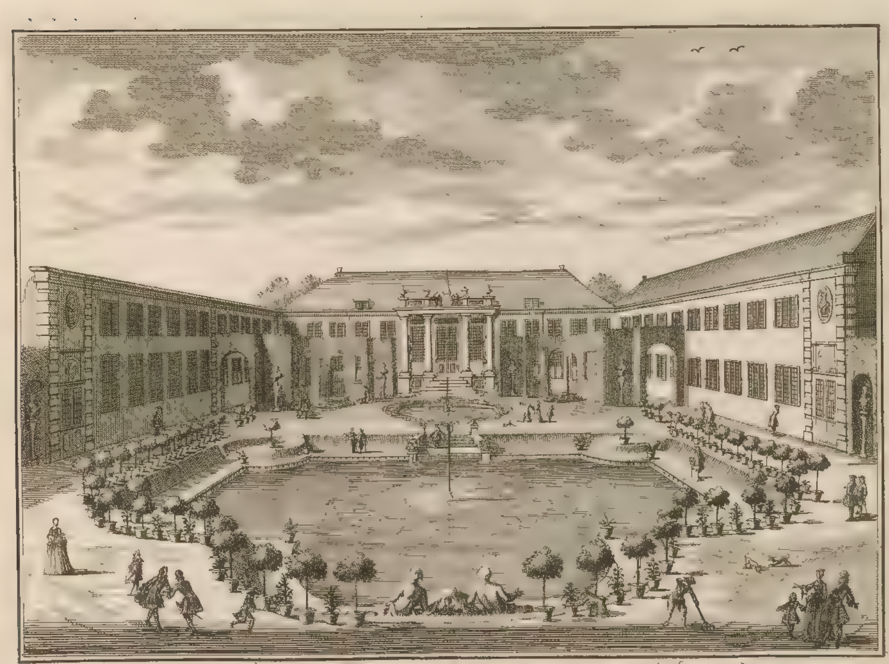
UTRECHT of Trajectum ad Rhenum te zien van omtrent de Leidsche vaart. | UTRECHT ou Trajectum ad Rhenum qui se voit environ la Riviere de Leide. 2

De SY-BAALEN het Lanthuis van den H.r Dario van Mellem [illegible]

Le SY-BAALEN estant la Metaire du S.r Dario van Mellem [illegible]

3

De SY-BAALEN van binnen over de groote Kom naer het Huis te sien.

Le SY BAALEN vue dedans Regardant par dessus le grand Bassin vers la Maison.

4

De SY-BAALEN, van binnen over de Kom naar achteren na het Cabinet te sien. | Le SY-BAALEN par dedans Regardant au derriere dessus le Bassin sur le Cabinet. 5

ROOSENDAAL; het huis van den Hr. Joseph Aredonco, te sien naar Ravensberg | ROOSENDAAL la maison du Sr. Joseph Aredonco qui se regarde vers Ravensberg. 6

Het Dorp ZUYLEN, en daer neven het Land huis van Juffr. du Pon. | *Le Village de ZUYLEN avec la maison de Mademoiselle du Pon.* 7

Het Huis te ZUYLEN van den H.r Reynauw Gerard van Tuyl van Serooskerken. | *La Maison de ZUYLEN du S.r R. Gerard van Tuyl de Serooskerken.* 8

VECHTESTEIN, de plaets van den Hr. Fr. Philippe d'Orville, van vooren. | VECHTESTEIN la place du Sr. Fr. Philippe d'Orville par devant.

9

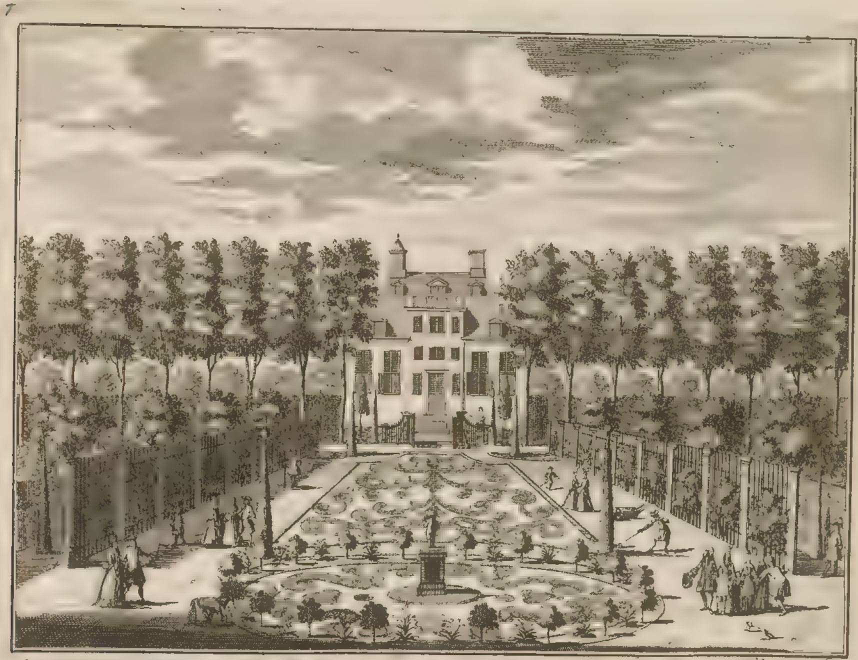
Het Dorp MAARSEN, nevens het Huis TER MEER, van den Hr. Vincent Maximiliaen van Lokhorst en VEGTENDAEL. | Le Village de MAARSEN avec la Maison TER MEER du Sr. Vincent Maximilian van Lokhorst et de VEGTENDAAL.

10

Deel van MAARSEN *met in het Huis te* 1 BOELESTEIN *en* 2 VECHTLEEVEN. | *Partie de* MAARSEN *ou se voit* 1 *La Maison de* BOELESTYN *et* 2 VECHTLEVEN.

11

DOORNBURG *het Huis van Mejuffr Weduwe van de Hr Willem van Son, Dom heer van Oud Munster.* | DOORNBURG *La Maison de Mademoiselle la Veuve du Sr Willem van Son Chanoine Seculier d'Oud Munster.*

12

HARTEVELD. Lustplaats van de Heer Jan Meyn. Vryheer van Spanbroek Heer van Spierdyk en Zuydermeer. van [illegible] te zien. | *Façade de HARTEVELD. Maison de Plaisance de Mr. Jan Meyn Seigneur de Spanbroek, de Spierdyk & Zuydermeer.* 13

ELSENBURG het [illegible] Theod. de Leeuw, Heer van [illegible] Baa[illegible]. | *ELSENBURG, [illegible] Theod. de Leeuw Seigneur [illegible] [illegible]mbrugge* 13

SOETENDAEL, de plaets van den Hr. Isaac Simons | *SOETENDAEL La place du Sr. Isaac Simons*

15

GOLDESTEIN het Huis van den Hr. van Maerssen een gezicht naer 1. Starteveld 2. Leeuwenvoet en 3. Soetendael | *GOLDESTEIN la Maison du Sr. de Maarseveen Avec vue vers 1. Starteveld 2. Leeuwenvoet et 3. Soetendaal*

16

Het Regthuis van MAARSEVEEN *tonende naer 1 Dalcerke 2 Vechtoren en 3 den Oever.* | *La Maison de Justice de* MAARSEVEEN, *montrant en 1 Dalcerke 2 Vechtoren, et 3 den Oever.* 17

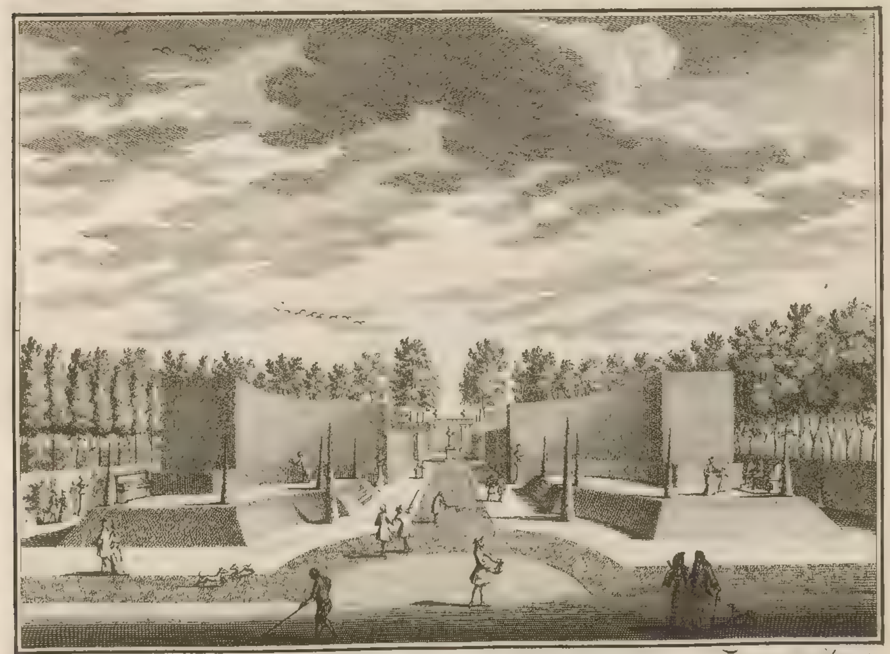

HOOGEVECHT *de Lust-plaats van den Hr. Francois Sweerts van buiten.* | HOOGEVECHT *le lieu de plaisance du Sr. Francois Sweerts du dehors.* 18

HOOGEVECHTS *Generael gesigt, na agteren.* | **HOOGEVECHT** *veue Generale au derriere.*

19

HOOGEVECHTS *agterste Terras en Cabinet.* | **HOOGEVECHT** *le derriere Terras et le Cabinet.*

20

HOOGEVEGTS *gesigt van binnen over de Kom en Terrassen, naer het Huis.* | **HOOGEVECHT** *veue par dedans dessus le Bassin et Terras vers la Maison.* 21

OTTERSPOOR, *de plaets van den Hr. Jacob van Lennep, van buiten.* | **OTTERSPOOR** *la place du Sr. Jacob van Lennep de dehors.* 22

OTTERSPOORS *gesigt over de groote Vyver naer eene der Cabinetten.* | **OTTERSPOOR** *veue par dessus le grand Vivier vers une des Cabinets.* 23

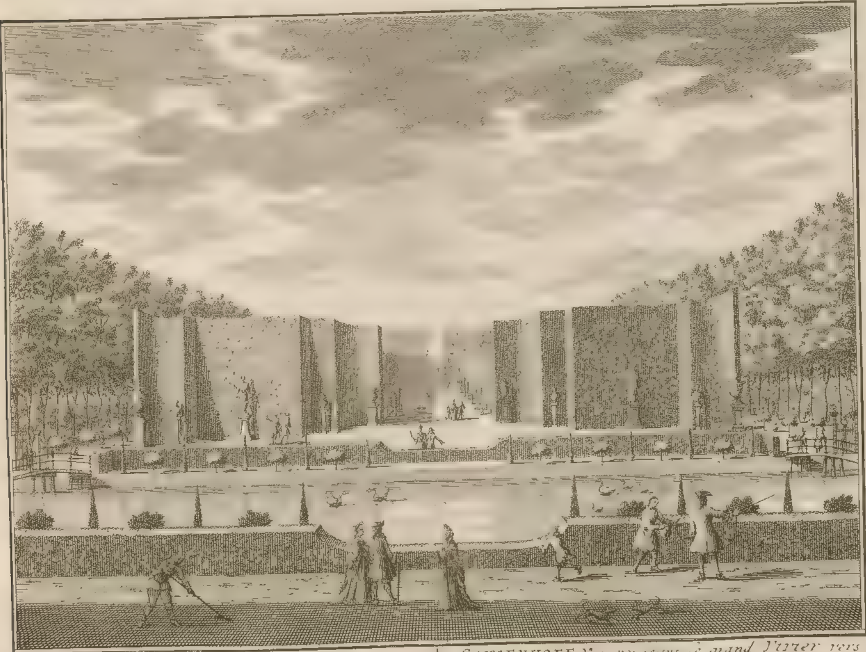

OTTERSPOORS *gesigt uit het agterste Cabinet naer de Vecht* | **OTTERSPOOR** *veue regardant de la plus derniere des Cabinets vers le Vecht* 24

GANSENHOEF; het Huis van den Hr. Jean Elias Huide coper, Schepen van Amsterdam, Heer van Maarsse veen, siende naer 't Regt huis van Maarsseveen.

GANSENHOEF, la Maison du Seign.r Jean Elias Huide coper, Echevin d'Amsterdam, Seigneur de Maarsseveen regardant vers la Maison de Justice de Maarsseveen.

GANSENHOEFS Gesigt over haer groote Vyver naer agteren.

GANSENHOEF, Vue par dessus le grand Vivier vers derriere.

Het huis **OUDAAN**; *van den Hr. Philibert de Clerqué, Heer van Bonenge.* | *La Maison* **OUDAAN**, *du Sr. Philibert de Clerqué, Seigneur de Bonenge.* 27

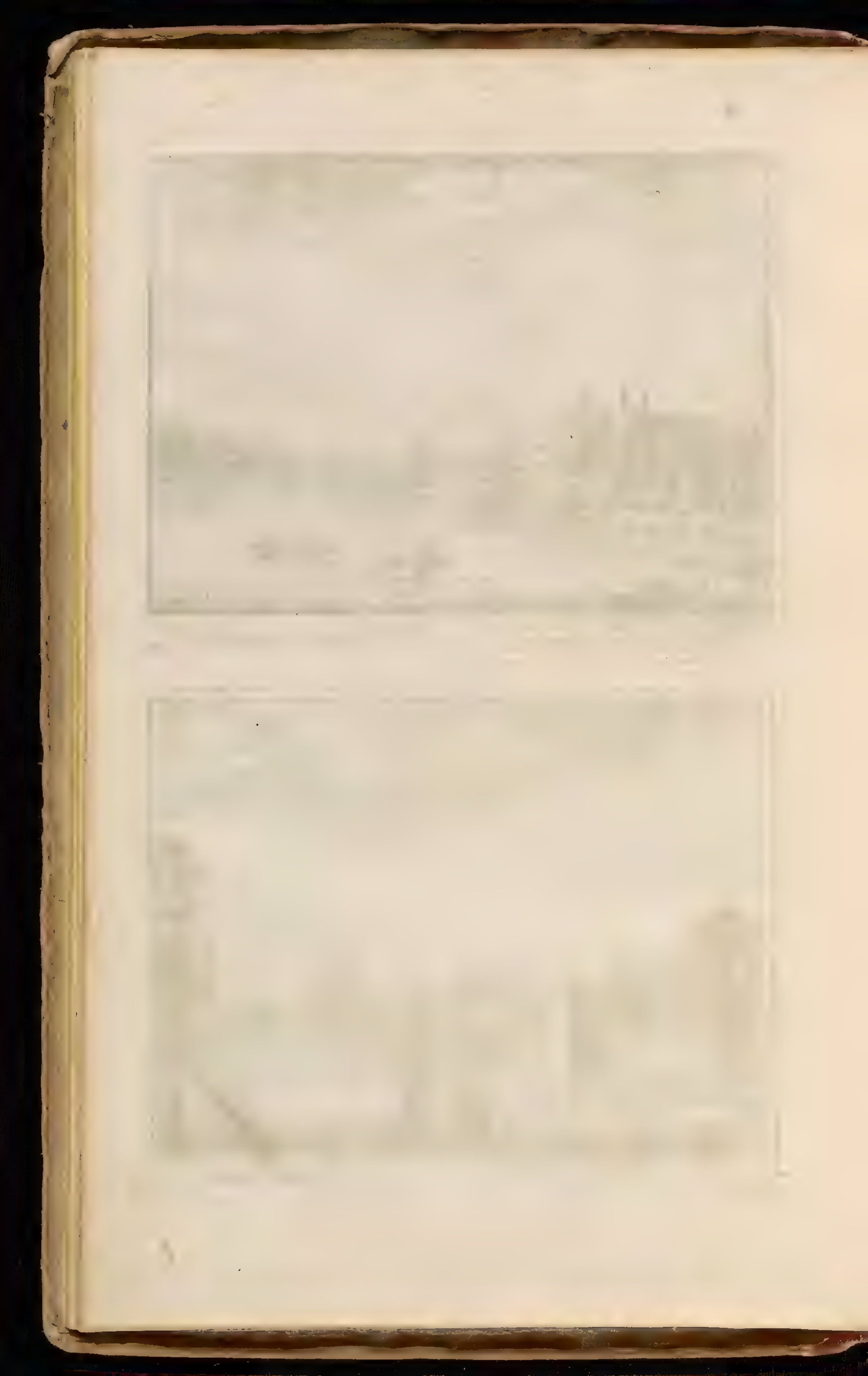
Het huis **NYENROODE** *van Mevr. Wed. van den Hr. Jan Ort van buiten.* | *La maison de* **NYENROODE** *de Madame la Veuve du Sr. Jan Ort par devant.* 28

VREDENOORD, ziende naer 1 de plaats van den Hr Boendermaker en op 2 Gunterstein. | VREDENOORD Regardant vers 1 le Lieu du Sr Boendermaker et 2 Gunterstein. 29

De plaats van den Hr Theodorus BOENDERMAKER, van buiten, op zyde ziende naer Breukelen. | La place du Sr Theodorus Boendermaker de dehors, a côté Regardant vers Breukelen. 30

Het Huis van den H.r BOENDERMAKER, over de Vecht te sien. | *La Maison du S.r BOENDERMAKER qui se voit par dessus la Vecht.* 31

De H.r BOENDERMAKERS groote Kom, nevens de Terras en haer Cabinetten | *Le Grand Bassin du S.r BOENDERMAKER avec ce Terras et ses Cabinets.* 32

Het Huis GUNTERSTEIN, van den H.r Ferdin van Collen Hooft Officier van Amsterdam Heere van Gunterstein en Tienhoven, &c.

La Maison GUNTERSTEIN du S.r Ferdin van Collen Grand Baillif d'Amsterdam Seigneur de Gunterstein et Tienhoven &c. 33

Het Dorp BREUKELEN de Vecht opwaerts oversiende.

Le Village de BREUKELEN Regardant vers dessus le Vecht. 34

QUEEKHOVEN de Kost schoole van Mons.r Pierre Mainourn | QUEEKHOVEN Ecole de pension de Mons.r Pierre Mainourr. 35

QUEEKHOVEN, van binnen siende naer agteren | QUEEKHOVEN par dedans, regardant vers le derriére. 36

GROENEVECHT, de Buiten plaets van den Hr. Adriaen Rutgers. | *GROENEVECHT la place du Sr. Adriaan Rutgers.* 37

GROENEVECHTS gezigt van binnen voor het Huis. | *GROENEVECHT par dedans la Veue devant la Maison.* 38

VECHTVLIET de plaats van den H.r Raadsh.r W.m van den Broek naer 't Hofwerk ziende. | VECHTVLIET la place du Conseiller le S.r G.me van den Broek, regardant vers l'Hofwerk.

HOFWERK, de plaats van Mevrouw de Wed.e van de H.r Pieter van Veen, na 't Vyverhof ziende. | HOFWERK la place de Madame la Veuve du S.r Pierre van Veen, regardant vers l'Vyverhof.

VYVERHOF, *de Lust-plaats van den Sr. Benjamin Tei[illegible] 't Weenstein ziende.* | **VYVERHOF**, *Maison de plaisance du Sr. Benjamin Teixeira regardant vers Weerestein.* 41

OVERHOLLAND, *de Buiten-plaets van den Sr. Theod. Huigens, Schepen van Amster. Heere van Honkoop.* | **OVERHOLLAND**, *a place du Sr. Theodore Huigens, Echevin d'Amster. Seigneur de Honkoop.* 42

De **STERRESCHANS** *de Buiten plaets van den Hr David Rutgers, van buiten.* | *Le* **STERRESCHANS**, *la place du Sr. David Rutgers, de dehors.* 43

De **STERRESCHANS**, *van de Ry-weg in te zien.* | *Le* **STERRESCHANS**, *regardant du grand Chemin.* 44

RUPELMONDE, de Buiten plaets van de H.r Jean de Wolf buiten. | *RUPELMONDE, la place du S.r Jean de Wolf, par dehors.* 45

De Schans NIEUWERSLUIS, siende naer 't Oude Hoek. | *Poste fortifié de NIEUWERSLUIS, regardant vers l'Oudenhoek.* 46

OUDERHOEK, het Land huis van den Hr. Anthoni van Hoek, van buiten.

OUDERHOEK, la maison de Campagne du Sr. Anthoine van Hoek, par dehors. 47

OUDERHOEKS Speel huis, nevens het gesigt naer de Nieuwersluis.

Le Pavillon d'OUDERHOEK avec la Veue vers le Nieuwersluis. 48

OUDERHOEKS Gesigt van het Speel huis A° 1717. met het Besoek van syn Czaarsche Majesteit Gemaect vereerd. | *Veuë d'OUDERHOEK, qui se voit du Pavillon de sa Majesté Czarienne à honoré trois fois de sa presence dans l'Année 1717.* 49

OUDERHOEKS Gesigt over de laetste Kom, naer het Bergje. | *OUDERHOEK, Veuë par dessus le dernier Bassin vers la Petite Montagne.* 50

OUDERHOEKS *gezigt van het Bergje naer het Huis.* | **OUDERHOEK** *veue de la petite Montagne vers la Maison* 51

OUDERHOEKS *gezigt, op de Karper-Vyver, door de Berceaux, naer het Bergie.* | **OUDERHOEK** *veue d'autres le Vivier des Carpes, par les Berceaux vers la petite Montagne.* 52

De BUITEN-PLAATS van den H.r Andries PELS, te sien van de Heer weg. | La PLACE du S.r André PELS, qui se voit du grand Chemin. 53

MIDDELHOEK, de buiten plaets van den H.r Anthony Bierens; aen de Vecht zyde. | MIDDELHOEK la place du S.r Anthoine Bierens, sur le Vecht. 54

MIDDELHOEK *van [illegible] aan de Vecht te [illegible].*

MIDDELHOEK *[illegible] la Maison [illegible] vers le Vecht*

MIDDELHOEKS *[illegible] naer [illegible]*

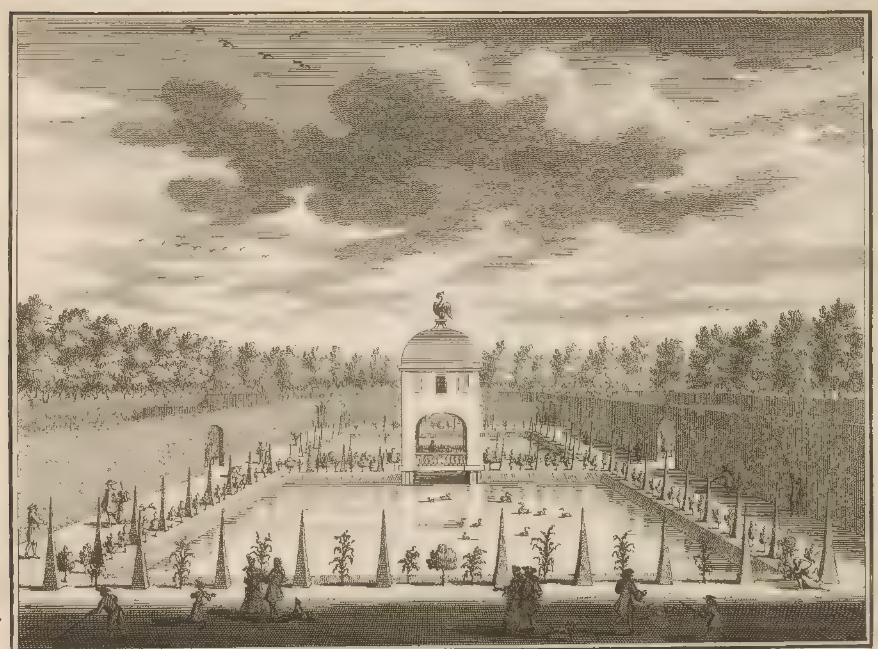
[illegible] **MIDDELHOEK** *qui [illegible] Chemin par derriere [illegible]*

NIEUWERHOECK de Buiten plaets van den Hr. Jan van Tarelinc regt over t Groenenburg naer Loenen te zien. | NIEUWERHOEK, la place du Sr. Jan van Tarelinc vis a vis de Groenenburg vers Loenen. 57

NIEUWERHOEK, van binnen, op het Huis aen te zien. | NIEUWERHOEK par dedans qui se regarde a la Maison 58

NIEUWERHOEKS Deel, over de Ryweg, vertoonende een Vyver met het Speel huis. | Partie de NIEUWERHOEK outre le grand Chemin qui fait voir le Vivier, avec le Pavillon. 59

Het oude huis CRONENBURG van de Ryweg af te sien van den Hr. Dominicus Franciscus van Camminga Heer van Cronenburg | La vielle Maison CROONENBURG qui se voit du grand Chemin du Sr. Dominicus Franciscus de Camminga Seign! de Croonenburg. 60

CROONENBURG, aan de Vecht zyde, en gezigt naar 't Nieuwerhoek. | **CROONENBURG** au côté du Vecht, et Vuë vers 't Nieuwerhoek. 61

Het Dorp **LOENEN**, nevens 't Croonenburg, van Nieuwerhoek te zien. | Le Village de **LOENEN** avec 't Croonenburg, Regardant de Nieuwerhoek. 62

LOENEN; de Buiten plaets van den Hr. Christiaen v. Persyn Heere van Loenen. | *LOENEN, la place du Sr. Christiaan van Persyn, Seigr. de Loenen.*

63

LOENEN met haere Vleugels, van agteren te sien. | *LOENEN avec ses Ailes Regardant de derriere.*

64

LOENEN, van het Dorp op de zyde van de Groote Laên te sien | *LOENEN Regardant la Village vers le Côté de la Grande Allée.* 65

LOENENS gesigt, voorbi de Stalling naer het groote Cabinet te sien | *LOENEN Veue outre l'Estavlage vers le Grand Cabinet.* 66

LOENENS *gesigt aen de Vecht naer de tooren van het Dorp te sien.* | **LOENEN** *Veue au Coté du Vecht Regardant vers le tour du Village.* 67

WALLESTEIN *het Land huis van den Hr. Jacob Balde, van vooren uit de Vecht* | **WALLESTEIN** *la Maison de Campagne du Sr. Jacob Balde Regardant par devant dessus le Vecht* 68

WALLESTEIN van het Huis naar het agterste Cabinet te zien. | WALLESTEIN Regardant de la Maison vers le dernier Cabinet. 69

WALLESTEINS Gezigt over de groote Kom naar het Huis | WALLESTEIN Vue par dessus le grand Bassin vers la Maison 70

OOSTERVECHT, de plaats van den Mr. Isaac Vinxenson naar Loenen te sien | *OOSTERVECHT la Place du Sr. Isaac Vinxensen, Regardant vers Loenen* 1

OOSTERVEGTS Gesigt van het Huis naer agteren. | *OOSTERVEGT Vue de la Maison vers derriere.* 7

Het Dorp VREELAND te sien van omtrent de plaets 't Vreederust, over de Vecht. | Le Village de VREELAND qui se voit d'environ la place 't Vreederust par dessus le Vecht. 73

De NES, of het REAALEN EILAND, het Lust huis van Juffr. Sara Reael, siende naar Vreeland. | Le NES ou le REAELEN-EILAND la Maison de plaisance de Mademoselle Sara Reael, Regardant vers Vreeland

74

Het Huis **NEDERHORST**, *van den H.r Wellant Godart van Tuyl van Serooskerken.* | *La Maison* **NEDERHORST** *du S.r Wellant Godart van Tuyl de Serooskerken.*

75

Het Dorp **DEN BERG**, *nevens het gesigt naer Nigtevecht.* | *Le Village* **DEN BERG**, *avec la Veue vers Nigtevecht.*

76

PETERSBURG [illegible] van Brands Ryks Edelman Raad en Resident &c. [illegible] &c. &c. &c. Residerende tot Am[illegible]

PETERSBOURG [illegible] Christoffel van Brands [illegible] Conseiller de la Cour & Resident [illegible] Czarienne [illegible] Resident a Amsterdam [illegible]

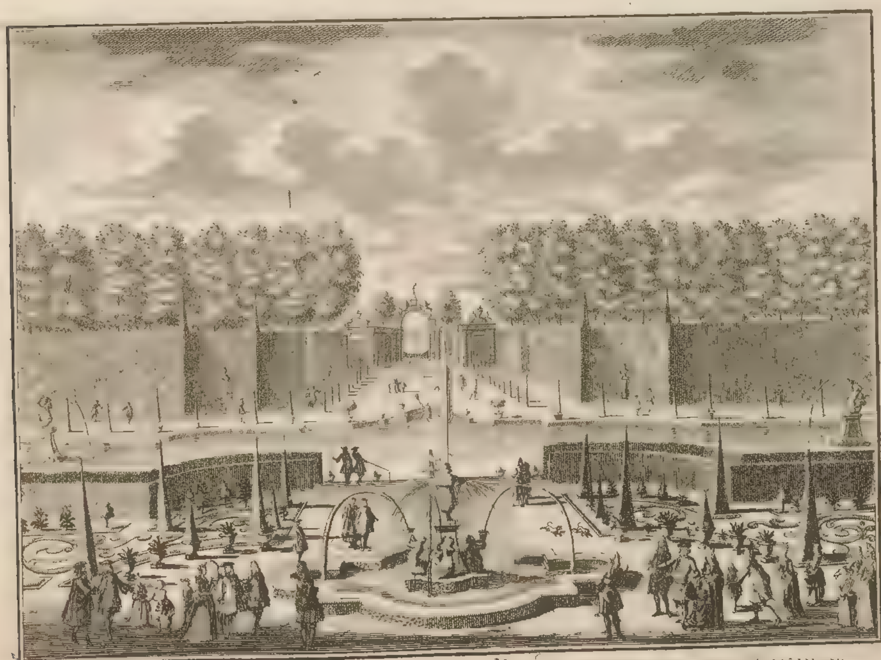
PETERSBURGS Huis van agteren van over de groote Vyver te sien.

La Maison de PETERSBOURG de derriere au dessus du grand Vivier

PETERSBURGS Gesigt van de groote Laan en een gedeelte van 't huis

Veue de PETERSBOURG de la grande Allée, et d'une partie de la Maison. 79

PETERSBURGS Gesigt van het huis over de groote Vyver naar agteren.

Veue de PETERSBOURG de la Maison au dessus du grand Vivier vers le derriere. 80

PETERSBURGS Vierkante Fontein en 't Ruspene Badstoof. | Vierkante la Fontaine et le Bain Ruspeen de PETERSBOURG 81

PETERSBURGS Gesigt van de Groote Laen na de nieuwe Fontein | Veue de PETERSBOURG de la grande Allée vers la nouvelle Fontaine 82

PETERSBURGS Gesigt van agteren door de Groote Laenen. | Veue de PETERSBOURG, derriere par les grandes Allées. 83

PETERSBURGS Gesigt door de Volière | Veue de PETERSBOURG au dessus de la Volière 84

PETERSBURGS achterste Kom en Cabinetten | Le dernier Bassin & les derniers Cabinets de PETERSBOURG 85

PETERSBURGS gezigt door de Berceaux | Vue de PETERSBOURG par les Berceaux 86

PETERSBURGS Gesigt van 't groote Cabinet, staande op 't Bergje alwaer syne en haere Keyserlyke Czaersche Majesteiten veel vermaek hebben gevonden | Veue de PETERSBOURG, du grand Cabinet qui est sur la petite Montagne, où leurs Majestés Imperiales Czariennes ont trouvé beaucoup de plaisir 87

PETERSBURGS Gesigt van het Bergje over de Potterey op Nieterhof en den Berg | Veue de PETERSBOURG, de la Montagne au dessus de la Potterie sur Nieterhof, et den Berg. 88

't Plaats van een .. Sr. QUIR. BRANDIES neffens ROOSENDAAL met Land huis van .. Mevr. Wed. van .. Sr. Albert Ben tes, Scheepen van Amsterdam

La Place du Sr. QUIR. BRANDJES avec ROOSENDAAL et Maison de Campagne de Madame la Veuve du Sr. Albert Bentes Escheven d'Amsterdam. 89

OVERDAM de Lustplaats van den Sr. Corn. Mels pot siende op de schans t' Amsterdam.

OVERDAM Jardin et plaisance du Sr. Corneils Melspot, Regardant sur la Fortresse d'Amsterdam. 90

De Schans **UITERMEERSE SLUIS** *van de Stad Weesp af te zien.* | *La Fortresse* **UYTERMEERSE SLUYS** *Regardant de la Ville de Weesp.* 91

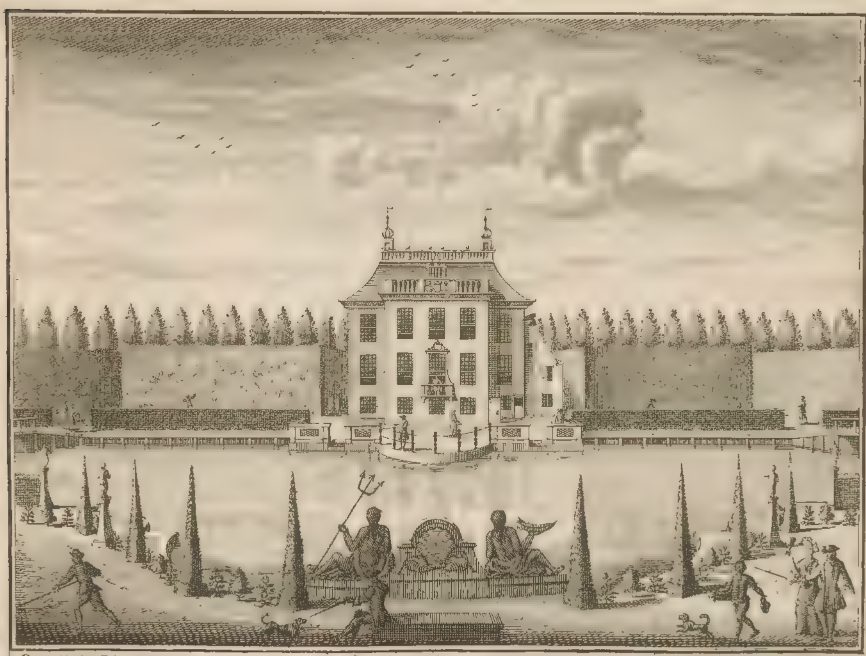

VECHTWYK, *de Hofstede van den Hr. Dirk Bosch, met een gezigt op Naarden.* | **VECHTWYK** *Jardin et Plaisance du Sr. Dirk Bosch avec une Veue vers Naerden.* 92

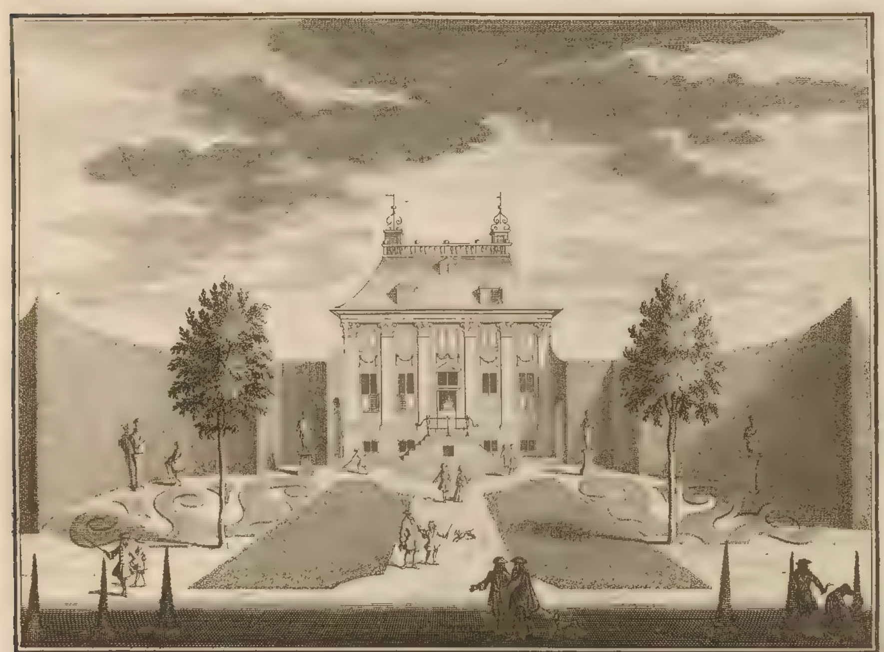
DRIEMOND, aen het Geyn en de Gaesp, de Lust-plaets van den Hr. Cornelio van Laer.

DRIEMOND, au Gein et Gaesp la place de Plaisance du Sr. Corneille van Laer 93

DRIEMONDS Geslot van agteren over de Groote-Kom naer het Huis.

DRIEMOND Vue par derriere dessus le Grand Bassin vers la Maison 94

DRIEMONDS Huis van voren. || La Maison de DRIEMOND du Coté de la Façade.

94.a

DRIEMONDS Huis op syde en van agteren, langs de Kom te sien. || La Maison de DRIEMOND de Coté & de derriere ainsi qu'elle se voit le long du Bassin.

94.c

DRIEMONDS gesigt door de Laan, na de ingang van de Hoof-Tuin. ‖ Veue de **DRIEMONDS**, vers l'entrée du Jardin Potager.

94

DRIEMONDS gesigt langs de Stallinge, naa 't Speelhuis ‖ Veue de **DRIEMONDS**, au côté des Écuries, vers la Gloriët du Jardin.

94

DRIEMONDS Gesigt over de Kom, van het Huis naer agteren. | *DRIEMOND, Veue dessus le Bassin de la Maison vers derrière.* 95

DRIEMONDS agterste Kom, met haer Piramide. | *DRIEMOND le dernier Bassin avec la Piramide.* 96

De Stad **WEESP** *met gesigt comence van de Uitermeersche-Sluis.* | *La Ville de* **WEESP**, *Prenant sa Veue du coté de l'Uitermeerse-Sluis.* 97

De Stad **MUYDEN** *en haer Slot, van de Zee dyk af te sien.* | *La Ville de* **MUYDEN**, *avec son Chateau, qui se voit du Zee dyk* 98

SPEELREIS
LANGS DE
VECHTSTROOM,
OP DE UITGEGEEVENE
GEZICHTEN
VAN DE
ZEEGEPRAALENDE
VECHT.

SPEELREIS

LANGS DE

VECHTSTROOM.

Een ander zing' van minnetochten,
Of doop' zyn pen in gal en roet,
Of, daar een zeege word bevogten
In inkt gemengt met menfchenbloed.
Het luft my van een Stroom te dichten,
Daar ieder voor verftomt moet ftaan.
Het luft my Stopendaals gezichten,
Ge-etft naar 't leeven, naar te gaan,
Waar door de VECHT, zo lang verfchooven,
Haar hoofd met luifter fteekt naar boven.

Doorluchte Stroomen, belgt u niet
Dat ik een Spruit zo laag gebooren,
Ten top verheffe, en in 't verfchiet
Een' fchat die menig kan bekooren
Vertoon in eenen kleenen kring,
Vol Landpaleizen en Kafteelen:
Gy kent dien koftelyken ring,
Omzet met dierb're Hofjuweelen.
Men taft nooit mis in 't ryk genot,
Van Utrecht tot aan 't Muiderflot.

O Vechtstroom! die uw vrucht'bre randen
   Besproeit met levendig kristal,
Wat heb ik niet al stof voorhanden,
   Om 't onuitspreekelyk getal
Van Keurgezichten te verhaalen,
   En al uw schoonheid op een ry
Slegts met een doodverf af te maalen!
   Meer kan ik niet. Hoe lustte 't my,
Indien 't my heden mogt gebeuren,
Uw' waaren oorsprong naar te speuren!

   En vraagt men waar 't belet uit spruit?
De vlugge tyd, ô roem der Vlieten!
   Heeft my in mynen loop gestuit,
Om 't rechte doelwit te beschieten:
   Nu vind ik my verpligt om maar
Een schets van uw cieraad te geeven;
   Cieraad, dat in geen enkel jaar
Kan overdacht zyn en beschreeven,
   't Geen echter noch te volgen staat,
   Zo d'Oppermacht my leeven laat.

Myn Reisgenooten, maakt u vaardig,
   De Speelsloep wagt en legt gereed
Tot deezen korten togt, 't is waardig
   Dat men een dag of zes besteed
In deeze lommerryke streeken.
   Verschoon me, ô Bisschop'lyke Stad!
Dat ik u nu niet aan kan spreeken;
   'k Bewaar voor u een' Letterschat
Die u, mag maar myn Zangster leeven,
Genoegen en vermaak zal geeven.

Wel aan: maar hoe! wat zacht geruis
Komt ſchielyk in myne ooren daalen?
Ik hoor een aangenaam gedruis:
Wy zyn hier aan de ZYDE-BAALEN,
Daar 't water, door de kunſt geleid,
Een groot gevaart' kan doen beweegen,
Tot algemeene nuttigheid,
Wyl duizenden, door 's Hemels zeegen,
Beſtaan van 't pragtig wormgeſpin.
Wat brengt de zyde al voordeel in!

Wie kan hier zyn gezicht verzaaden
Door al 't geraas, 't gewoel, 't gezwier?
Wat teelt gy niet al goude draaden,
O wormpje! kleen, doch edel dier:
Arachne zwyg' vry van haar weeven,
Gy kunt de ſchoonſte glans en pracht
Aan Koninglyke Hoven geeven.
Dus word de menſch niet veel geacht,
Zo lang zyn deugd, verſtand en gaven,
Zyn in vergeetenheid begraven.

Nu eens dit hoffelyk geſtigt,
Door Heer VAN MOLLEMS geeſt voltoogen,
Beſchouwt: ô welk een ſchoon gezicht
Vertoont zich heug'lyk voor onze oogen!
Hier paart de Schikkonſt met natuur,
De Kom met zyne waterſtraalen,
De Kabinetten als een muur
Geſchooren, daar men in kan dwaalen;
't Juicht al, hoe ſtom, tot lof en eer,
En roem van hunnen braaven Heer.

Maar wie, wie moet zich niet verwond'ren,
Die deez' beroemde Hofzaal ziet,
Vol pracht van boven en van ond'ren?
Verdwyn, verdwyn vry in 't verſchiet,
Al wat den naam van ſchoon mag draagen.
O zielbetooverend geſticht!
Uw glans kan Koningen behaagen.
De Myterſtad is ſteeds verpligt
Uw Eigenaar, met blyde klanken,
Voor zulk een keurjuweel te danken.

Nu weder voort, het Jaag-paard zal
Ons voorgaan, en den weg ſteeds wyzen.
Ik hoor een lieffelyk geſchal,
Terwyl de Lentezon aan 't ryzen
De paerlen van den morgenſtond
Naar boven trekt: verkwik'bre ſtraalen!
Gy maakt het kwynend hert gezond;
Natuur kan in u adem haalen,
Zy teelt uit u, door Gods beleid,
Wat ſtrekt tot nut en vrolykheid.

O aangenaam en veilig reizen!
Wat kan de zinnen meer voldoen
Dan keurelyke veldpaleizen,
In 't midden van 't bekoorlyk groen
Met diep verwond'ren te beſchouwen?
Daar gulle en onbeſprooken vreugd
Myn Vrienden, zonder misvertrouwen
En wrok, elks ziel op 't hoogſt' verheugt.
Laat andre dert'le luſten looven,
Deez' welluſt gaat het al te boven.

Wy

Wy ſtreeven Roozendaal voorby
En Ravensburg, twee ſchoone Hoven.
Zacht Stuurman, leg het roer in ly.
't Gaat wel, wy zyn 't gevaar te boven,
De lyn is los, ſla weder voort;
Men moet zich hier voorzichtig myden,
Om in dit zielverruk'lyk oord
Geen ſchipbreuk met deez' Sloep te lyden.
Dus word wel 't allergrootſt' vermaak
Betaalt met eenen bitt'ren ſmaak.

Dus moeſt wel eer door 't overzeilen,
Bohemens Erfprins, Vrederyk,
Den grond, helaas! van d'Yſtroom peilen,
Voor Amſteldam, daar 't Vorſt'lyk lyk
Gevonden wierd na weinig dagen;
Wat ook tot hulp wierd onderſtaan
't Was al vergeefs; ô droeve plaagen!
De Vader zag zyn' Zoon vergaan;
Die morgenzon, te vroeg aan 't zinken,
Deed hem in traanen ſchier verdrinken.

Wat Koning zou voor zulk een pand
Zyn wettig Kroonrecht niet verruilen?
Dus houd het aardsgeluk geen' ſtand.
Maar zacht, ik zie wy zyn te Zuilen,
't Geen, zo men wil, zyn' oorſprong telt
Uit Eer-kolommen der Colonnen,
Een Roomſch geſlagt, wanneer 't geweld
Dit vry Geweſt heeft overwonnen;
Doch de Oudheid, ſchoon m'er veel uit leert,
Is meeſt door d'ouderdom verteert.

Ziet hier 't Kasteel, met dikke muuren
En toorens naar de aloude pracht
Gebouwt, om eeuwen te verduuren,
Daar 't krygsrammeiwerk vaak haar kragt
Vergeefs op heeft gespilt voor deezen;
Nu heeft het voor geen oorlogsvlaag
Van bitse burgertwist te vreezen,
Die onverzaadelyke plaag,
Belust, om tot haar wit te raaken,
Op rooven, schenden, moorden, blaaken.

O Vecht! verrukkelyke Vliet!
Hier hebt ge u als een slang geboogen;
Hier toont ge ons wond'ren in 't verschiet,
Gewrogt door 't eeuwig Alvermoogen;
Elk is op 't schoon gezicht belust;
Terwyl wy Vechtenstein genaaken,
Daar Heer d'Orville zich gerust
Kan met zyn Lief en Kroost vermaaken,
Wanneer zyn brein is afgemat
Door koopzorg in een Waereldstad.

Uitspanning kan de geest verblyden,
Door onverpoosde last bezwaart,
Waar door ook 't lichaam heeft te lyden.
Maar 'k hoor aan 't trappelen van 't paard
Dat wy te Maarssen zyn gekoomen,
Een groot en neeringryk Gehugt
Geleegen aan de frisse stroomen,
Welks standplaats en gezonde lucht
Kan meenig uit de Steeden troonen,
Om hier in de eenzaamheid te woonen.

Daar

Daar legt de grond van 't Slot, gebouwt
Voor menig jaar door Meester STEVEN,
Die grooter zorg droeg voor zyn goud
En schatten, dan voor 't dierbaar leeven,
Toen 't muitziek rot, door wraak verwoed,
Van Utrecht hem hier kwam bespringen,
En deed hem smooren in zyn bloed.
Hy, die zyn geldzucht niet kan dwingen,
Haalt, na veel leed en ongevals,
De doodstraf dikwils op zyn' hals.

Nu kan Heer LOKHORST zich vermaaken
In 't Landhuis op dat puin gestigt,
Na 't staatsbestier en 't nodig waaken.
O welk een heuggelyk gezicht
Doet zich hier op in alle deelen!
Hier ziet men Laanen, dicht beplant,
Daar schaduwryke Lustpriëelen,
Ginds klaverveld en vruchtbaar land.
O MAARSSEN! 't geen elk kan bekooren,
Ik heb my zelf in u verlooren.

Wy zien nu weder veldwaard in,
Daar DOORENBURG ons blinkt in de oogen,
Waar van de Tiende * Zanggodin
Eens zong, en elk hield opgetoogen
Door weêrgalooze Poëzy,
Dat zout 't geen 't al bewaart voor smetten.
Wy dryven HARTEVELD voorby,
En ELSENBURG. ô keurbanketten
Voor 't graag gezicht vol zwier en praal.
Ik zie wy zyn voor ZOETENDAAL.

C O

* Kataryne Lescailje.

O ZOETENDAAL! zo wel geleegen,
  Zo net gebouwt, zo ſchoon beplant.
O ZOETENDAAL! zo 's Hemels zeegen,
  Gelyk ik wenſch, u houd in ſtand,
Zal 't lommer van uw Laan de boorden
  Van deeze Vliet met nieuwe pragt
Verçieren. ô gelukkige oorden!
  Uw waardige Bezitter tragt
(Het welk aan veelen is gebleeken)
De waare vriendſchap aan te kweeken.

  Hier kan ik den verdienden lof
Niet van Heer BYLEVELD verzwygen,
  Die menig Slot en ſchoonen Hof,
(Zyn roem moet aan de ſtarren ſtygen,)
  Door zyne voorſpraak heeft verſchoont,
En hen, naaſt God, den brand ontrukte:
  Maar deeze dienſt wierd ſlegt beloont:
Een ſchynvriend, ja een onderdrukte
  In dit geval, zocht hem in haat
  Te brengen, door een ſnood verraad.

Maar de eed'le Magiſtraat, bewoogen
  Door deeze daad, heeft hem bewaart.
Dus ziet men hoe het meededoogen
  En trouw door een' ondankb'ren aart,
O braave Prieſter! word vergeeten.
  Geloofsgeſchil, door wraak verleid,
Wat gruw'len durft ge u niet vermeeten!
  Maar 's hemels Oppermajeſteit
Vergeld de deugd, wie ze ook mag pleegen!
Ach wou dit ieder overweegen!

Daar

Daar zien wy GOUDESTEIN, gesticht
Van de eed'le telg der Maarseveenen,
Dien Burgerheer, die als een Licht
In Amstels Raadhuis heeft gescheenen;
Die hier een Tempe op 't groen tapyt
Van 't veld voltooide, in die bosschagie
Gepoot, geplant door wakk're vlyt.
Wiens hert word niet door deez' plantagie,
Welks wederga men weinig vind,
Verrukt, die 't dichte lommer mint!

De kiel doorsnyd de zilv're vlieten
Voorby het Rechthuis met een vaart,
Terwyl we een schoon gezicht genieten,
Onze oogbeschouwing dubbel waard.
Wie moet deez' heerlykheid niet looven,
Die t'elkens voor ons open legt!
Maar welk een trits van Vorsten hoven
Streelt ons hier 't hert? 't is HOOGEVECHT;
't Is OTTERSPOOR 't geen wy zien ryzen,
En GANZENHOEF, met reên te pryzen.

Elk Hof verdient byzond'ren lof:
O HOOGEVECHT! ik moet u roemen;
Wat vind ik niet al ryke stof
Om u een Paradys te noemen,
Waar in Heer SWEERTS zyn rust en vreugd
Steeds vind, na de afgesloofde pligten;
Hier word de droefheid zelf verheugt.
O welk een reeks van keurgezichten!
'k Zie Kom, Terras en Kabinet:
'k Zie wond'ren, waar 'k myn voeten zet.

Maar hoe verrukt uw ſtand myn zinnen,
 O Otterspoor! ô Vechtjuweel!
Wie moet uw ſchikking niet beminnen?
 Indien ik hier van ieder deel
Een ſchets wou toonen, 'k zou verdwaalen
 In zulk een doolhof van vermaak:
Hier kan uw Heer zyn hert ophaalen;
 Gewis, hy zou deez' zuiv're ſmaak
Van welluſt, daar 't al voor moet wyken,
Niet wiſſelen voor Koningryken.

 Nu eens het Luſtpriëel beſchouwt
Van een der deftigſte Regenten,
 Dien Amſtels Rechtbank word vertrouwt;
Die elk zyn' pligt tracht in te prenten
 Door wyze voorgang, heus van aart;
Een echte ſpruit der Batavieren;
 Een flonkerſteen, ſteeds roemens waard,
Daar 't Y zyn Scheepskroon meê kan çieren.
 De Hemel voer' hem op den trap
 Van eer, door 't Burgermeeſterſchap.

Heb ik, dus vry en onbedwongen,
 Heer Maarsseveen, vergeef het my,
Een weinig tot uw' lof gezongen,
 't Is waarheid, en geen vleiery.
Maar, Reisgenooten, ziet deez' dreeven
 Die als geſchooren muuren ſtaan,
Daar 't lieflyk groen kan ſchaduw geeven;
 Hoe vrolyk lacht ons alles aan!
O Gansenhoef! 'k heb op uw gronden
Een keurlyk zielvermaak gevonden.

Maar hoe, regeert hier Cerberus?
Of braakt een Etna deeze vonken,
Of Hekla, of Vezuvius?
Of word hier 't wapentuig geklonken
Van Mulciber, daar 't dierbaarſt' bloed
Door word geſtort in oorlogs-ſtormen?
Neen, Reisgenooten, 't is een gloed
Die ſteenen kan uit klei hervormen
't Geen in een harde ſtof verkeert,
Tot nut der Bouwkunſt, nooit volleert.

O Rotgans! 'k voel myn' geeſt gedreeven,
Nu Kromwyk my in de oogen blinkt,
Om u behoorlyke eer te geeven,
Hoewel met flaauwe en glanſlooze inkt.
O Dichter! die deez' kleenen tooren
Tot uw Parnas verkooren had,
Wat liet gy hier al klanken hooren!
De Vechtſtroom was uw hengſte-nat.
Al moet gy 't licht des leevens derven,
Uw Poëzy zal nimmer ſterven.

Ziet hier Oud-Aa aan d'eenen kant
Aan d'and'ren Nyenrode praalen,
Voor ruim twee eeuwen afgebrand
(De wraak van Levi kent geen paalen)
Door eenen Mytervorſt, gewoon
Deez' Streek als een tiran te plaagen;
Ook heeft het noch eens zulk een hoon,
Door Luxemburgs bevel, verdraagen,
In 't Noodjaar, toen der Franſchen macht
's Lands Vryheid had bynaar verkragt.

Doch toen 't verloſt was van dien kluiſter,
Is 't weder heerlyk opgehaalt,
Gelyk men 't nu beſchouwt vol luiſter.
Maar zacht, wat Luſthof of hier praalt?
Waar zyn we, aan d'Arno of te Romen?
Wat Tivoli is hier geplant?
Wie kan zyn oogenluſt betoomen?
Heer BOENDERMAAKERS vlug verſtand
Kan hier, om dit geweſt te kroonen,
Italië aan de Vecht vertoonen.

Ja, ziet deez' wond'ren van naarby,
Maar wagt u voor de waterſtraalen;
Men heeft het oog op u en my;
Nieuwsgierigheid kan ligt verdwaalen:
't Gaat wel, wy worden reeds beſproeit
Door heimelyke hinderlaagen.
O Veldpaleis! 't geen overvloeit
Van keurſtof, 't geen elk kan behaagen,
Wat zyn wy niet aan u verpligt!
Duur lang bekoorlyk Vecht-gezicht.

De Middagzon genaakt het Zuiden,
En ſchiet haar ſtraalen, heet van gloed,
Op akkers, boomen, bloemen, kruiden,
De Bouwman hoopt op overvloed
Van vruchten, door dit groeizaam weder.
Aanbiddelyke Majeſteit,
O bron van heil en vreugd! hoe teder
Bemind ge't menſchdom? hoe bereid
Uw Voorzorg duizend dierb're gaven,
Om ons te voeden en te laaven!

'k Zie

'k Zie GUNTERSTEIN, dat praalgebouw,
Dat Luſtpaleis van Heer VAN COLLEN,
Die Hoofdſchout van beproefde trouw,
Die 't duizendhoofdig beeſt voor 't hollen
Aan 't Y betoomt, door 't ryp verſtand:
Een Ceſar, in den kryg ervaaren:
Een Cato van ons Vaderland,
Die nimmer zal zyn ziel bezwaaren,
Om 't recht te kreuken door verraad,
Uit onverzaad'baare eigenbaat.

De flonkerſtar der Barnevelden,
Die Martelaar van ſtaat, wiens lof
Geen tong ooit kan naar waarde melden,
Was eertyds Heer van deezen Hof
En 't aad'lyk huis, zo wel geleegen,
Welks ruime ſtandplaats, in 't verſchiet
Vol boſchcieraad en wandelweegen,
Een' nieuwen luiſter aan deez' Vliet
Kan geeven, voor nieuwsgierige oogen.
Wat hert word hier niet opgetoogen!

Wy zyn te BREUK'LEN, daar 't geweld
Wel eer het Franſche ſlagzwaard zwaaide,
Met d'onverzoenb'ren Moord verzelt,
Die honderden van lyken maaide;
Men hoorde niet dan kreet op kreet;
Men zag, ô droevige vertooning!
O gruweldaaden! al te wreed
Voor d'allerchriſtelykſten Koning,
(Wat viel 't den Landzaat hard en zuur)
Dit ſchoon geweſt in vlam en vuur.

Ziet daar 't geen ons weêr kan bekooren;
  Wat al priëelen op een ry;
HOFWERK en VECHTVLIET praalt van vooren,
  QUEEKHOEVE en GROENEVECHT op zy';
Wie moet niet in al 't ſchoon verdwaalen?
  Ginds WEERENSTEIN en VYVERHOF:
Indien ik alles zou verhaalen
  Wat ſtrekken kon tot roem en lof
Van deeze lommerryke ſtreeken,
Het zou my aan de tyd ontbreeken.

  Maar welk een Veldpaleis vertoont
Zich hier, zo deftig in zyn deelen?
  't Is OVERHOLLAND, ryk gekroont
Met cierelyke Hofjuweelen:
  Heer HUIGENS, een voortref'lyk Lid
Van Amſtels Rechtbank, ryp van oordeel,
  Heeft deeze Luſtplaats in 't bezit,
Daar 't brein, vermoeit door laſt, tot voordeel
  Van 't algemeen, zich op vermaakt,
  En eene zuiv're wellust ſmaakt.

De Jaagſchuit, vol gepropt van menſchen,
  Bruiſt voor ons heenen: wat gemak
Kan iemand meer in 't reizen wenſchen?
  Om dus, als was hy onder dak,
Al ſlaapende zyn togt te ſpoeden?
  Dit voorrecht heeft ons Vaderland
Door 't recht gebruik der watervloeden:
  Hier bied de konſt natuur de hand,
En dient die zuſter naar vermoogen.
Dit hield een * Prins eens opgetoogen.

Deez'

* Prins van Condé.

Deez' Plaats ruſt op de STARRE-SCHANS;
Gebouwt, toen 't oorlog de ingewanden
Van ons Gemeenebeſt bykans
Doorknaagt had, met bebloede tanden;
Nu blinkt zy als een diamant,
Omringt van de allerſchoonſte Linden;
Nu zien we een Vyver net beplant,
Zo ſchoon als ergens is te vinden.
Wat geeft de Vrede een' vrugtb'ren oegſt,
By 't krygs-geweld, 't geen 't al verwoeſt.

Zo teelt het vroom en zacht geweeten
Een bron van vreugd, een' ſchat van ruſt!
Daar 't hert, van wraak en haat bezeeten,
Het heug'lyk licht van blydſchap bluſt.
Wat ſtort hy in een' poel van plaagen,
Die eeuwig wrokt, en tergt, en byt!
Wat moet hy niet al ramp verdraagen,
Die met zyn boezemvyand ſtryd!
Byzonder als hy, tot zyn ſchade,
De hulp verſmaad van Gods genade!

O RUPELMONDE! ô Vecht-kleinood!
Hier wenſt myn geeſt te ſpeelemeien;
Gy zyt, hoe kleen, in luiſter groot,
Door de overdekte wandelreien
Van keurig groen, daar 't zonnelicht
Vergeefs door 't lommer tragt te booren.
O zielverrukkelyk gezicht!
Uw ſtand kan Koningen bekooren:
Uw Boomgaard is alom bezet
Met in-en uitheemſch hofbanket.

Hier word uw Heer, die 't Buitenleeven
Bemint, bevryd van laſt en leed,
Steeds ſtof tot nieuwe vreugd gegeeven
Met zyn geliefde MARGAREET:
Hier kan hy vrolyk ſpeelevaaren,
't Zy hy laveert, of ruimſchoots zeilt,
En klieft de kabbelende baaren,
Of achter 't riet de diepte peilt,
Om 't ſtomme visje te bezetten
Met angelroê, of ſchakelnetten.

Dit 's NIEUWERSLUYS, een kleen gehugt,
Waar in men 't Koſtſchool kan beſchouwen
Het geen de jonkheid houd in tucht;
Hier liet de nood een Sterkte bouwen,
Die 't wreed geweld van * Lodewyk
Kon dwingen, door metaale monden.
De Moord, begruiſt van bloed en ſlyk,
Laat recht noch wetten ongeſchonden,
Wanneer ze met haar ſlagzwaard zwaait,
En duizenden van lyken maait.

Maar welk een Vechtzon met haar ſtraalen
Vervult myn hert met vrolykheid?
't Is OUDERHOEK, nooit af te maalen
Naar waarde! elk maak' zich nu bereid,
In 't aangenaame lenteweder,
't Gezicht te ſtreelen langs deez' Vliet;
Men zette zich op 't Bergje neder;
Hier ziet gy wond'ren in 't verſchiet;
Wie moet deez' Plaats, ſteeds hoog te roemen,
Geen aardſche Paradyskroon noemen.

Het

* Lodewyk de XIV. Koning van Vrankryk.

Het luſt me, wyl ge 't oog voldoet,
Deez' keurgezichten te beſchryven;
Op dat deez' ſmaak van 't lief'lyk zoet
Steeds mag in uw gedachten blyven,
Tot lof van d'eed'len Eigenaar,
Wiens heusheid ieder kan behaagen;
De Hemel wil hem voor gevaar
Behoên, op dat hy nog veel' dagen
Deez' Luſthof naar zyn' wenſch bewoon'.
Wel aan, elk luiſt're naar myn toon.

AAN DEN HEERE

ANTONI VAN HOEK,

OP ZYN EDs: LUSTPLAATS,

OUDERHOEK.

Gy die op OUDERHOEK *met vreugd*
Uw hertsbegeerte kunt bepaalen,
En u in 't vrolyk groen verheugt;
Wat weelde kan by de uwe haalen,
Beleefde Heer! hoe ryk en wys
Bezit gy 't Vechtſche Paradys!

't Zy in uw Speelhuis 't lief'lyk kweelen,
Van Leeurik en van Nachtegaal,
De zinnen wegrukt onder 't ſpeelen,
Door hun beminnelyke taal,
Wanneer ge uw' vedelklank laat hooren,
Die zelf de droefheid kan bekooren.

't Zy ge in uw' Boomgaard met vermaak
Ziet, boom by boom, met vrucht belaaden,
Die, door haar keurelyke ſmaak,
Lukullus wellust zou verzaaden;
Want hooſſche lekkerny is wind
By 't geen men hier in volheid vind.

't Zy kabinet of wandelreien,
Zo net en konſtig overdekt,
De ziel verlokken tot vermeien,
Die uur op uur word opgewekt
Tot bly gejuich en vrolyk zingen,
In 't doolhof van veranderingen.

't Zy u de cierelyke haag
En Lindelaan houd opgetoogen,
Die, opgeſlaagen van om laag,
Tot in den top, aan ieders oogen
Een' ſchat van hertsgenoegen geeft,
Daar 't dichtte loof ſteeds ſchaduw heeft.

't Zy 't rotzig Bergje kan verbeelden,
Wanneer men naar beneeden ziet,
Een nieuw Arkadia, vol weelden,
Een Tempe, daar u in 't verſchiet
Een heerlyk konſtſtuk word gegeeven,
Van d'Oppermajeſteit geweeven.

't Zy de echo, zonder tong en mond,
't Geluid te rug kaatſt, lief en teder,
Wyl 't ſloepje u in den avondſtond
Den Vechtſtroom opvoert, heen en weder,
Daar gy geruſt uw adem haalt,
Wyl 't oog in 't ſchoon gezicht verdwaalt.

Waar

Waar langs men 't aangenaame lommer
Steeds dubbeld ziet, daar 't zwaantje zacht
Op vlerken voortdryft, zonder kommer,
Hoogmoedig op zyn vederpracht,
Welks wit de melk en ſneeuw durft tarten;
Een voorbeeld van oprechte harten!

't Zy ge aan de Kom, in 't ſchoon verſchiet,
By 't beeld van Fred'rik, hoog verheeven,
Den tweed' en derden Willem ziet,
Met zyn Maria, net naar 't leeven:
Hoe ſteekt hier 't marmer af by 't groen!
Waar kan 't gezicht u meer voldoen!

't Zy in uw' cierelyken Vyver
De Karperſtryd om 't brood begint,
Daar elk zyn vlyt betoont en yver,
Gelyk men 't in de waereld vind;
Deez' raakt aan 't vloejen, die aan 't ebben:
't Is all' om 't houden en om 't hebben.

Het zy gy u met vuur vermaakt,
Geen haart- maar lucht-vuur, aan de randen
Der Vliet, wanneer de vuurpyl blaakt,
En alles wat de konſt doet branden;
't Kanon gaat los, 't geen ongeſtoort
Kan bald'ren, dat het Utrecht hoort.

't Zy 't Speeljacht u langs Vorſtenhoven
Voert naar de Biſſchop'lijke ſtad;
Hier kan de VECHT den roem verdooven
Van Seine en Arno, ryk van ſchat:
Deez' Luſtpaleizen konnen toonen
Wat Koningen aan d' Amſtel woonen.

Het zy ge aan de eed'le Poëzy
De hand leent, die u nooit verveelde;
Dus lacht gy met de ſlaverny
Van ſtaatzucht, eigenbaat, en weelde,
Europe blaake in oorlogsgloed;
Geen ſchrik verzet uw vry gemoed.

Het zy ge met onbreekb're banden
Van zuiv're vriendſchap, ieder trekt
Naar uw beroemde Luſtwaranden;
Van zuiv're vriendſchap, nooit bevlekt
Van hoogmoed, veinzery, en ſtreeken,
Gy hebt geen' angel om te ſteeken.

Hier zit de Vryheid op haar' troon;
Hier woont geen dwang, om elk te parſſen
Tot overdaad; hier heerſt geen hoon;
Geen nyd mag op haar tanden knarſſen:
Dies roem ik dan deez' Plaats met recht
De Koninginne van de Vecht.

't Zy ge in de keur der ſchoonſte boeken
Uw luſt boet, aan den warmen haart,
Of konſt in Rogman op wilt zoeken,
Een ſchat by u op 't ſchoonſt bewaart:
Dus leeft gy in uw buitenwooning
Geruſter dan de grootſte Koning.

Wie zou, na yv'rig onderzoek,
Die keur had om naar wenſch te woonen,
Uw' ſchoonen Luſthof, Heer VAN HOEK,
Niet kiezen voor verheeven troonen,
Of ſchat, daar menig op vertrouwt?
Gewis, de ruſt is meer dan goud.

d' Al-

d' Alzeegenaar, die 't all' moet geeven,
Die elk Saisoenbeurt paalen stelt,
Wil u in 't eenzaam Buitenleeven
Voor ramp, voor onraad, en geweld,
Door zyn Almogenheid bewaaren;
Leef noch een reeks van blyde jaaren.

Wend nu van Ouderhoek het oog
Naar Loenen; wie zou om Florenssen,
Deez' kostelyken regenboog
Van Lustpaleizen, ooit verwenssen?
Ja 't prat Frascati, daar voorheen
De groote Cicero op woonde,
Toen Romens luister elk bescheen,
Terwyl haar hoogmoed ieder hoonde,
Doet van haar' hoogen heuveltop
Zich niet vermaakelyker op.

Hier kan Heer PELS zyn rust steeds vinden
In deeze Hoeve, met zyn kroost,
By 't hofcieraad van Els en Linden;
Heer Pels, wiens naam in 't West en Oost
Geviert word, en gekroont met zeegen
Zo ver de Koopvaardyvloot zeilt,
En bruist door ongebaande weegen,
Daar nooit de diepte word gepeilt.
Wie winst of schade krygt door 't waagen,
Deez' Zuil kan Amstels Koopslot schraagen.

Myn hert is om uw' ſtand vol vreugd,
O Middelhoek! wien 't ook mag belgen,
Alwaar Heer Bierens zich verheugt
Met zyn Beminde en braave telgen.
Hier ziet men een gezonde lucht,
Daar 't kabbelen van friſſe ſtroomen,
Daar akkervelden, ryk van vrucht;
Ginds 't lommer van de lindeboomen.
O Vecht! hoe ſtreelt ge myn gemoed,
Door all' uw zielbekoorlyk zoet!

Wat Hofpraal ryſt hier voor onze oogen?
't Is Nieuwerhoek, welks braave Heer
De deugd gevoegt heeft by 't vermoogen;
Dus blinkt zyne onverwelkbaare eer:
Geen vleizucht met haar looze ſtreeken
Heeft my bewoogen tot dien lof,
Wyl Kerk en Beurs hier voor my ſpreeken,
Zy hebben beide ryke ſtof
Om Heer van Tarelink te pryzen;
'k Laat Amſteldam dat oordeel wyzen.

Hier kan zyn afgeſloofde geeſt,
By 't zingen van de nachtegaalen,
In de open lucht, die 't hert geneeſt,
Geruſt en vrolyk adem haalen
Met zyn Gezin, 't geen jaar op jaar
Vermeerdert onder 's Hemels zeegen:
Dus kroont d'Alwyze Zeegenaar
Uw' welſtand met een' milden reegen
Van zyne gunſt, die 't all' verblyd,
O Koopheer! vol verſtand en vlyt.

Be-

Beſchouwt eens 't Luſthof en de perken
  Daar Floraas Bloemhof daag'lyks groeit,
Waar aan den Vreemdeling kan merken
  Hoe hier de Handel heeft gebloeit;
Hoe blinkt dit Speelhuis, 't geen verheeven
  Op eenen dubb'len vyver ruſt!
O zielverrukkelyke dreeven!
  Myn geeſt, op landvermaak beluſt,
Zou hier een reeks van zomerdagen
Verſlyten kunnen, met behaagen.

  Ziet daar 't aloude Kroonenborg,
Welks Stichter in zyn bloed moeſt baden,
  Daar Velzen zat vol angſt en zorg,
Toen hy Graaf Floris had verraaden,
  En door een' wreeden wrok vermoort.
Wat baart de hoogmoed al elenden!
  Wat brengt ze niet al gruw'len voort,
Wanneer ze een' Vorſt tot vrouwenſchenden
  Weet aan te hitſen, tot zyn ſtraf,
  Waar door hy eerloos daalt in 't graf!

Wy zyn te Loenen, o myn Vrinden!
  Wy zyn in 't Stichtſe Paradys:
Kan iemand beter ſtandplaats vinden,
  Daar ieder oogvermaak om prys
Haar wond'ren voor 't gezicht doet praalen?
  O neen, elk reiz' vry waar hy wil,
Hier moet men in all' 't ſchoon verdwaalen:
  Myn Zangſter zit verſtomt en ſtil,
't Ontbreekt haar' Geeſt aan kragt en woorden
In 't net beſchryven deezer oorden.

Een ſchrand're Teekenaar kan hier
Meer leeren, dan uit ſchrift en boeken;
Een Schildergeeſt zyn trek en zwier
Afſchetſen op panneel en doeken,
Als hy Natuur op 't ſchoonſt' beſchouwt,
By 't ſchitteren der zonneſtraalen;
't Zy hy een akkerveld, of woud,
Of heerlyk landſchap af wil maalen,
Of in 't verſchiet een pragtig hof;
't Ontbreekt de Kunſt hier aan geen ſtof.

Of Loenen Luna hier beteekent,
Als of men 't licht der volle maan
Had aangebeên, is mis gereekent,
Of heeft myn oordeel mis geraân,
Ik wil 't wel om een beter geeven;
Maar Naam-afleiding heeft 'er veel'
Van 't ſpoor der reeden afgedreeven,
Die harſſenſchimmen voor 't Juweel
Der waarheid hebben aangenoomen,
Om van een vlug verſtand te droomen.

O! welk een aangenaam gezicht
Verheugt de ziel in deez' Plantagie!
Wie heeft deez' Lusthof hier geſtigt?
Omringt van Laanen en Boſſchagie,
't Is Heer Persyn, die 't heilig recht,
Als Leenheer van 't vermaarde Loenen,
Naar billykheid en raad beſlegt:
Wie wenſt om ſchoone kunſtfeſtoenen,
Die vrouw Natuur in volle kragt
Beſchouwt, daar 't alles lonkt en lacht.

Geen

Geen minder blydſchap kunt ge geeven,
O WALLENSTEIN! ô Vechtpaleis!
Door uw bekoorelyke dreeven
En Vyvers, daar men reis op reis
Verdoolt, door veel' veranderingen,
In meenig kunſtig kabinet;
Het luſt my tot uw' lof te zingen,
Want waar men hier zyn' voeten zet,
Of d'oogen ſlaat, o Reisgenooten!
't Is al met welluſt overgooten.

Wat Luſtplaats zien we aan de overzy'?
't Is OOSTERVECHT met zyn Priëelen;
Hier vind Heer SINKENSON zich vry
Van zorgen, die de ziel verveelen;
Hier kan hy, van 't gewoel bevryd,
In ſchaduwryke wandeldreeven
De ſnipperingen van zyn' tyd
Beſteên. Gelukkig Buitenleeven,
Als 't hert, niets kwaads bewuſt, nooit wroegt,
En leeft, hoe 't gaan mag, ſteeds vernoegt.

O driemaal zalige Ingelanden!
Die hier uw wooning hebt geveſt,
Daar u geen kryger aan zal randen
Die zich door rooven voed en meſt,
En 't meededoogen nimmer kende;
Hier ſtoort geen wapenklank uw ruſt,
Noch zet deez' Landſtreek overënde,
O neen! de lieve Vreede kuſt,
De dierb're Vryheid met behaagen,
Nooit afgerecht op ſlinkſche laagen.

De klaverwei geeft melk en room,
En os en fchaap, het vet der aarde;
Hier druipt een milde honigftroom,
Die 't Bytje door zyn vlyt vergaarde
Uit boekweitbloem en roozeknop,
En toont den Luiaart zonder fpreeken
Zyn' pligt, ja zegt hem leffen op,
Om de allerfnoodfte der gebreeken
Te vlieden als de veege peft,
Wyl hy hem tot den arbeid preft.

O goude zee van Koren-aaren!
Daar 't weftewindje over fpeelt,
Die haaft de fchoonfte vrucht zult baaren;
Hoe zacht, hoe teêrgevoelig ftreelt
Gy ons gemoed, 't geen opgetoogen
Door zulk een' fchat van vreugde-ftof,
De wond'ren van Gods Alvermoogen
Tragt uit te breiden, tot zyn' lof.
Wel aan, myn Vrienden, laat ons zingen,
Ik kan myn zangluft niet bedwingen.

Zag iemand immer een Geweft
Of Koningryk zo heerlyk bloejen,
Dan ons benyd Gemeenebeft?
Daar duizend dierb're vruchten groejen;
Daar alles fteeds word aangebragt
Voor lekk're tongen, van vier winden:
Kon Vader Jacobs nageflagt
In Canaän die welluft vinden,
Welks glans haar oog met vreugd befcheen,
Die hier genooten word? o neen!

Geluk-

Gelukkig hy, die, zonder kommer,
Hier onder zynen wynſtok leeft,
In ſchaduw van 't bekoorlyk lommer,
En niets meer wenſcht, dan 't geen hy heeft,
Die t'elkens door beſpiegelingen
Een ſchooner heerlykheid beſchouwt,
En 't hert van de ondermaanſche dingen
Ontlaſt, en op geen drifzand bouwt;
Een ſtaat, daar duizend Koningryken
Met all' hunn' ſchat voor moeten wyken.

'T Gaat wel, wy zyn te Vredeland;
O naam, hoe zoet klinkt ge in myne ooren!
Een neeringryke Plaats, welks ſtand
Wel eer een' Biſſchop kon bekooren,
Dat hy die tot een vaſte Stad
Wou maaken, aan deez' friſſe ſtroomen,
Die hy uit een' geroofden ſchat,
Den bergbewooners afgenoomen,
Door 't oorlog daar all 't kwaad uit ſpruit,
Voltoojen wou, maar 't wierd geſtuit.

Vermaak'lyk Vreland! leer my denken
Aan 't Vredeland van hooger ſtaat,
Daar 't oorlog nooit de ruſt zal krenken;
Een vaſte Stad, die nooit vergaat,
Daar de Eng'lenrei, met vredekroonen
Verçiert, van twiſt noch wraakzucht weet;
Een Stad, daar niemand in zal woonen
Dan zulken, die in vreugd en leed
Standvaſtig, ſteeds met hert en zinnen
De vrede en heiligheid beminnen.

Wy ſtreeven, daar ons niemand ſtuit,
Voorby het eiland der REAALEN,
En zien reeds in 't verſchiet vooruit,
Verlicht door de avondzonneſtraalen,
Het aad'lyk Huis te NEDERHORST,
Welks grond een reeks van vaſte muuren
En tweepaar ſterke toorens torſt,
Gebouwt om eeuwen te verduuren;
Doch heden is men in 't gemeen
Wat zuiniger op kalk en ſteen.

Ziet daar, nu kan men 't klaar beöogen;
d'Aloudheid toont in dit geſticht
Haar' eed'len zwier en groot vermoogen.
Wat Dorp komt zich voor ons gezicht
Zo hoog vertoonen aan deez' vlieten?
Het is DEN BERG: ô die hier ſtil
Mag leeven zonder zielsverdrieten,
Bevryd van Staat- en Kerkgeſchil,
En 't geen de ruſt verſtoort wil myden,
Behoeft geen Vorſten te benyden!

Hoe veilig is hy die 't gewoel,
Zo veel als moog'lyk is, wil derven,
Om met een levendig gevoel,
Wyl hy in deez' woeſtyn moet zwerven,
't Gemoed, ver boven zon en maan,
Uit ſlyk en aarde te verheffen;
Dan ſchrikt hy voor geen Staats-orkaan;
Dan zal geen kille vrees hem treffen
Voor doodsgevaar; dan ſmaakt zyn geeſt
Een ſchets van 't eeuwig Bruiloftsfeeſt.

Maar

Maar zacht, wat komt onze aandacht ſtuiten?
  Pas op, dien 't ſloeproer is vertrouwt;
Het is een reeks van waterſchuiten,
  Daar Amſteldam zyn bier uit brouwt;
Wat ſchatten zou het niet betaalen,
  Indien deez' verſche waterſtroom
Steeds vloejen mogt door zyn kanaalen?
  Nu moet men ſteeds aan uwen zoom,
O Vecht! verſchynen, en gebruiken
Het vocht uit uw kriſtalle kruiken.

  Wy zyn dan eindelyk geland
Voor PETERSBURG, myn Reisgenooten,
  Voor Petersburg, zo ſchoon van ſtand,
Welks roem ik nimmer kan vergrooten
  Naar waarde; ik zie, gy ſtaat bedeeſt
Voor zo veel' wonderen, myn vrinden,
  Deez Luſtplaats, door Heer SCHYNVOETS geeſt
Ontworpen, kan naaû weêrga vinden.
  O Vecht! hoe heerlyk ſluit ge uw' kring
  Met zulk een' onwaardeerb'ren ring!

O ſchrand're Schik-konſt! hoog te looven,
  Hoe net hebt ge alles hier verdeelt!
O Petersburg! ô roem der Hoven!
  Uw Koninglyke pracht verbeelt,
Ja tart zelf de Italjaanſche kuſten
  Met hun paleizen, ryk van ſchat;
Hier kon Czaar Peter veilig ruſten,
  Als hy, door ſtaatzorg afgemat,
Zich zelf had door 't gewoel verlooren:
Dit Landjuweel kon hem bekooren.

Betoov'rend Hof! myn oog verdwaalt
In Laanen, Kabinetten, Dreeven,
Fonteinen, heerlyk opgehaalt,
Die duizend waterſtraalen geeven:
In 't Lufthuis, naar de kunſt gebouwt,
En alles 't geen elk kan behaagen,
Wanneer men 't eens met ernſt beſchouwt.
O Tempe! is 't mooglyk, mag ik vraagen?
Hoe komt deez' pracht in dit moeras?
Noch korts een ruime waterplas?

Dus Vorſt'lyk kan een Koopheer leeven
Door 's Hemels zeegen, zorg en vlyt:
Dit alles kan den handel geeven,
In weêrwil van de bitſe nyd.
Gy kleene Prinſſen, die uw zaalen
Ten roof aan de armoê geeven moet,
Laat af van al uw ydel praalen;
De Waereldſtad aan d'Amſtelvloed,
Hoe wonderlyk 't u klinkt in de ooren,
Teelt Koningen op Schryfkantooren.

Dus kan 't vereenigt Nederland,
Door 's Koopheers muntmetaal geſteeven,
Als 't word behandelt met verſtand,
De wet aan Koningryken geeven,
De weegſchaal in den Evenaar
Behouden, en zich zelf behoeden
Voor zeeharpyën, vol gevaar,
Om in een' ſtorm van tegenſpoeden,
Wanneer eene oorlogsvlaag het preſt,
Te waaken voor 't Gemeenebeſt.

Wy

Wy moeten voort; elk zett' zich neder.
O Petersburg! blyf lang in ſtand,
Wy zien u moog'lyk nimmer weder.
Die Plaats, gekogt of aangeplant
Door BRANDJES, is hier wel gelegen
Tot allerhande viſſchery,
Welks handel hy, door vlyt en zeegen,
Met winſt gedreeven heeft aan 't Y:
Dit Landhuis kan u klaar ontdekken,
Hoe hy uit Baars wiſt goud te trekken.

Door welk een zoete tovertaal
Beweegt gy ons tot bly geſchater,
O wydberoemde Nachtegaal!
Terwyl de Vechtzwaan bruiſt in 't water,
En kromt zyn' hals gelyk een boog
Welks pluim de ſneeuwvlok durft braveeren;
Nu ſteekt hy trots het hoofd om hoog:
O edel dier! gy kunt ons leeren
Dat welluſt, ſtaat en overvloed,
Moet zwichten voor een blank gemoed.

Maar gy, begraaſde klaverweiden,
Ach! mogt de Landman, als wel eer
Zyn rund'ren op uw' grond geleiden!
Wat zou hy 's Hemels Opperheer
Al dankbaare offers op gaan draagen!
Maar nu de Veepeſt zich verheft,
Dwingt hem de nood tot droevig klaagen:
Doch deeze plaag, die Neêrland treft,
Word door Gods hand beſtuurt ten goede:
Men kuſſ', die Vaderlyke roede.

Ziet daar den HINDERDAM, gelegt
In 't Noodjaar, om den ramp te ftuiten,
Toen 't onmeedoogend krygsgevegt
Ons dreigde, en 't ongereegelt muiten;
Toen wierd ook de Uittermeerfche Sluis
Gefticht, die wy voor uit befchouwen.
Wie meld het fchrikkelyk gedruis,
't Geen zich verhief uit misvertrouwen!
Het oorlog valt den Landzaat zwaar,
Doch Burgertwift baart meêr gevaar.

Hier ziet men VECHTWYK met haar dreeven,
Ginds DRIEMOND, doch aan de overzy',
't Geen ons geen oogvermaak kan geeven,
In deeze Vecht-tocht, van naby;
Doch, konden wy den tyd wat rekken,
'k Zou in dat heerlyk Gainjuweel
Een' fchat van wonderen ontdekken,
Daar menig Vorft'lyk Vechtpriëel,
Door Vyvers, Kommen, Keurgezichten,
En Kabinetten, voor moet zwigten.

Hoe blinkt deez' avondftond in 't oog,
Die 't hert verkwikt door 't lief'lyk bloozen!
Maar welk een reuk ftygt naar om hoog?
Geen reuk van leliën en roozen;
Maar van 't onedel nageflagt
Der Ithakoifche bootsgezellen,
Hervormt door Circes tovermagt,
Die in . . . doch 'k laat Homeer vertellen
Van 't wonder, klaar geftelt ten toon
In 't doolen van Laërtes Zoon.

Wy zyn te Weesp, nu kunt gy raaden
Dat ik van zwynen ſprak, die hier
Zich ſteeds by duizenden verzaaden:
Decz' Stad draagt roem op ſmaak'lyk bier
En eene Schei-kunſt die de kragten
Behendig uit het kooren haalt;
Een morgendrank daar veel' naar trachten,
Die door het misbruik, afgedwaalt
Van 't redenſpoor, naar Java vlugten,
Daar vrouw en kinderen om zuchten.

Verſchooven, kleene en arme Stad,
Moet gy den mond der Vecht bewaaren!
Die, van de Zuiderzee beſpat,
Steeds bloot ſtaat voor haar woeſte baaren!
Doch, ſchoon de Dichter van het Y
Dus zingt: „Een ander mag beklyven,
(Door een Meerminne profecy)
„Maar Muiden zal wel Muiden blyven,
Zinſpeelende op uw nedrigheid,
Een deugd die zelden word verbreid:

'k Heb echter reeden om te boogen
Op uw aloud en aad'lyk Slot,
Gebouwt door Floris groot vermoogen,
't Geen namaals zyn gevangenkot
Verſtrekte, om Velſens haat te koelen,
Niet blusbaar dan door zyne dood.
O Vorſten! dien 't hoogmoedig woelen
Behaagt, die eer en deugd verſtoot
Door eedbreuk, moord, en vrouwenſchenden,
Leert hier, hoe 't rad van Staat kan wenden.

'T Is waar, uw held're glans verdooft,
Wanneer men 't oog ſlaat op uw muuren;
Maar, om uw nooitvolpreezen' HOOFD,
Zal uw vermaardheid eeuwig duuren:
Dat dierbaar Hoofd, Geleerdheids Licht,
Doet Ooſten, Weſten, Noorden, Zuiden,
Door kracht van taal en maatgedicht,
Reikhalzen naar 't Kaſteel van Muiden,
Daar 's Droſſaarts Letterſchat, geacht
Van 't ryp vernuft, is voortgebragt.

Zo zien we in 't einde, ô Reisgenooten!
Deez' korten Speeltogt afgelegt.
'k Heb u veele adelyke Slooten,
En Luſtpriëelen aan de Vecht
Vertoont, die veeler glans verdooven.
Wien luſt het noch met lyfsgevaar
Te reizen naar uitheemſche Hoven?
Naardien men hier, zo wel als daar,
De kunſt kan met natuur vereenen.
Wie wenſcht om Romen of Athenen!

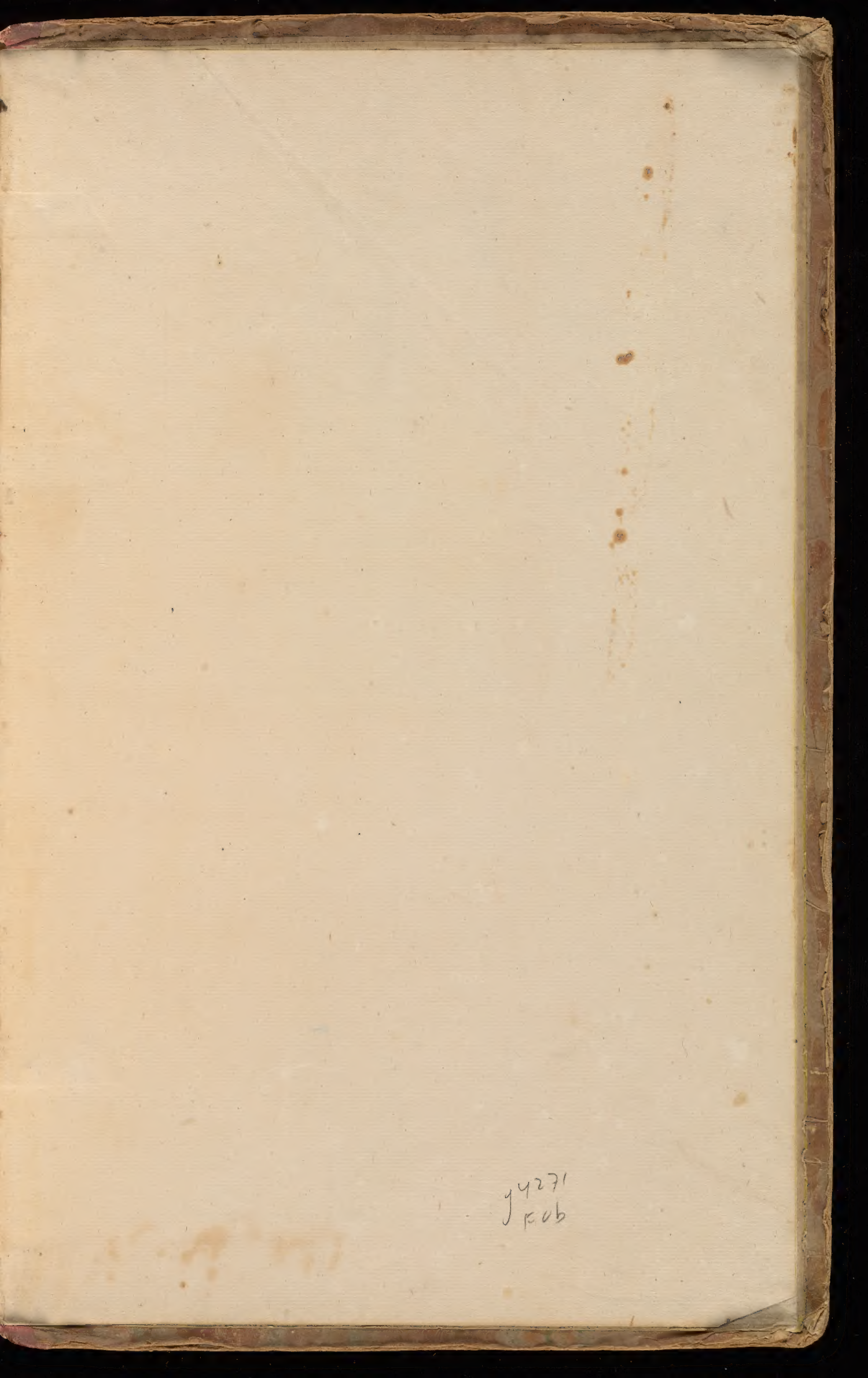
Wie wenſcht om buitenlandſche praal,
Ten zy de waan hem heeft bedroogen,
Dien hier het keurigſt' veld-onthaal
Word aangeboôn, en ſteeds zyne oogen,
Verluſtigt met gemak in 't groen!
Dwaas is hy, die in vreemde hoeken,
Als hy zich kan by huis voldoen,
Een ingebeeld vermaak gaat zoeken;
Terwyl hy, hoe 't hem ook behaagt,
Den beſten ſchat, gezondheid, waagt.

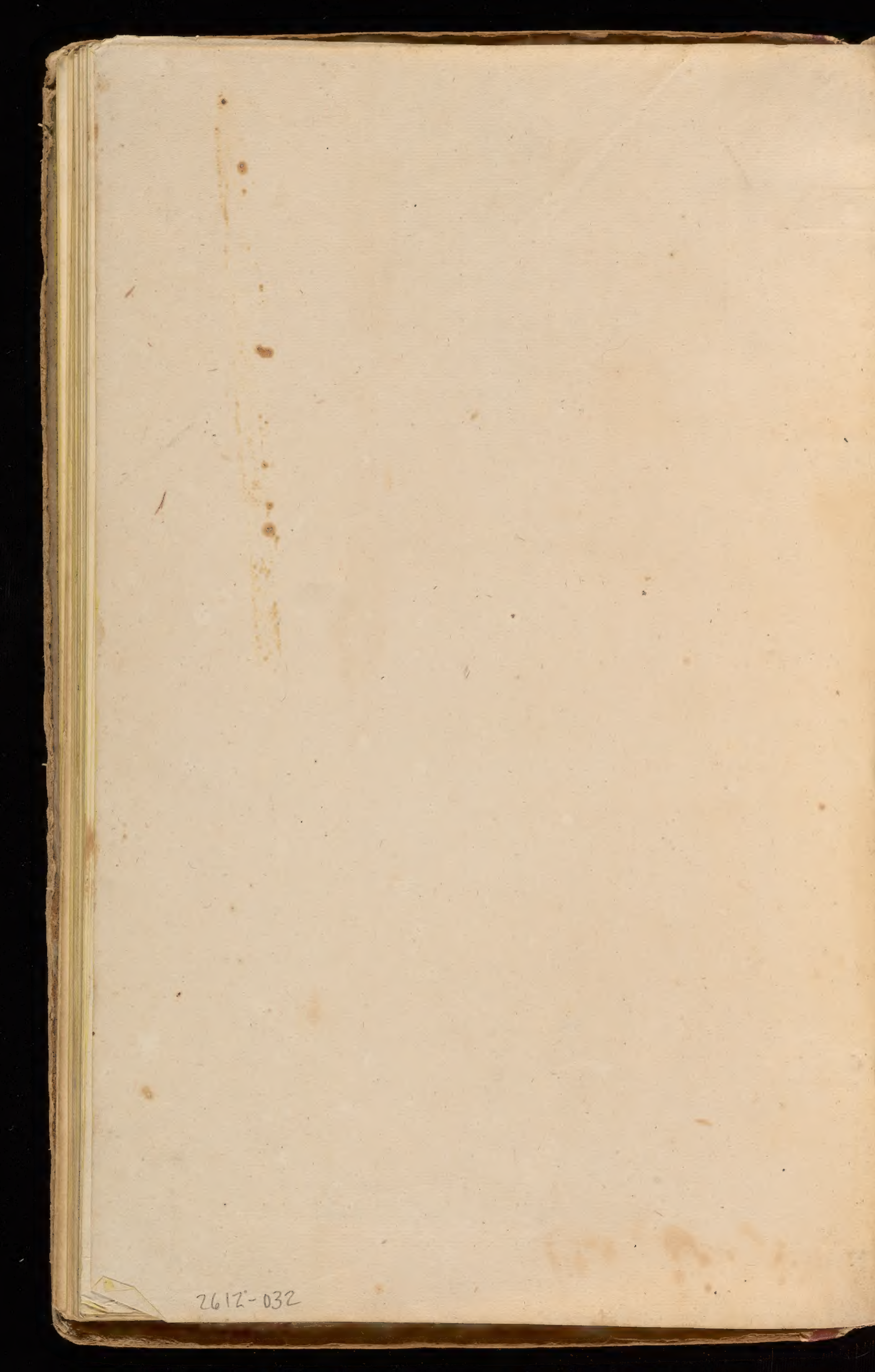
Ge-

Gelukkig is hy, die zyn togten
Bepaalt, en nooit door ſlinkſche luſt
In 't vry gemoed word aangevogten;
Maar miſt hy die verkwikb're ruſt
Door eigen ſchuld; geen marm're zaalen,
Geen Luſtpaleis, geen lekkerny,
Geen kroonengoud, noch Vorſt'lyk praalen,
Kan, door de wreede dwing'landy
Van 't dood'lyk wroegen, hen vertrooſten,
Al reiſt hy van het Weſt naar t Ooſten.

Ik wenſch, dat d'Oppermajeſteit
Aan U, en my, en elk wil geeven,
Dat wy zyn magt en heerlykheid,
Aan ons vertoont in 't Buitenleeven,
Steeds roemen, uit een dankbaar hert;
Ja, dat hy deez' vermaak'lyke oorden
Bewaar' voor ramp en oorlogsſmert,
En 't overvloejen van deez' boorden.
O Vliet! uw roem duur' jaaren lang.
Hier eindig ik myn Vecht-gezang.

CLAAS BRUIN.

J 4271
Rob

2612-032

